

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

A D R E S A S:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 34 (280) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1952 m. RUGPJŪTIS-AUGUST 27 d.

PRICE 10 ct. XII METAI

SVEIKINAME PIRMAJĄ KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS TARYBOS SUSIRINKIMĄ IR LINKIME SĖKMĖS BEI DARNOS DARBUOSE, PAREMTUOSE PLAČIA POLITINE IR RELIGINE TOLERANCIJA, LOJALUMU KANADAI IR SIEKIANČIUOSE DIDŽIŲ JŲ TAUTOS TIKSLŲ — VISOKERIOPOS PAŽANGOS, GALIMOS LAISVĖS SĄLYGOS IR, BE TO, SIEKIANČIUOSE LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS, KAIP TOBULIAUSIO TAUTOS TIKSLAMS GYVENDINTI LAIDO.

KLB TARYBOS ATSTOVŲ ŽINIAI.

1. Laik. KLB Org. Komitetas, remdamasis KLB Tarybos nario Sergijaus Treigio pareiškimu, kad dėl pablogėjusios sveikatos negalės dirbti KLB Taryboje, skelbia Ontario Apygardos pirmąjį kandidatą Antaną Rinkūną, gavusį 495 balsus, KLB Tarybos nariu.

2. KLB suvažiavimo būstinės adresas yra: 485 Rachel E., Montreal, P. Q., prie pat Rachel ir St. Denis gatvių susikirtimo. Posėdžių salė yra mūsų dispozicijoje nuo šeštadienio — rugpj. 30 d. — 1 val. p. p. iki pirmadienio popiečio. Greitąjį patalpą nuo šeštadienio 9 val. ryto veiks informacijos centras, kuria KLB Tarybos nariai galės pasinaudoti kaip laikinio apsisojimo vieta ir pasirošyti posėdžiams, kurių pradžiai lygiai 1 val. pp. KLB Tarybos narių sutikimo ir priėmimo tarnybai yra labai svarbu žinoti narių atvykimo valandą ir stotis, todėl prašome apie tai informuoti pirmininką P. Juškevičienę, 3994 Rosemount Blv., Montreal, P. Q., telef. TU 6068, arba sekretorių I. Mališką, 1083 Crawford Bridge, Verdun, P. Q., telef. HE 0850, arba butų komisi. narį J. Kardelį, 7722 Ville Lasalle, P. Q., telef. HE 7920.

Laik. KLB Org. Komitetas
Montreal.

SAVAITINĖ POLITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Praėjusi savaitė iškėlė nemažą gana įdomių faktų. Gal viešas įdomiausias, tai tas, kad

RUSIJOS KOMUNISTAI PO 13 METŲ ŠAUKIA PIRMAJĄ SUVAŽIAVIMĄ.

Stalinas ir kompartija ilgai bijojo šaukti suvažiavimo, ypač po karo, kurio metu daugelis Rusijos žmonių pamatė gyvenimą už geležinės uždangos, patyrė, kad partijos propaganda žiauriai meluoja ir mulkina Rusijos žmones. Reikėjo laiko, kol Stalinas sugebėjo apvalyti partiją ir kraštą nuo opozicinio elemento. Tam tikslui buvo panaudoti šimtai didelių priverčiamųjų darbo stovyklų ir tūkstantai mažesnių, į kurias sugrūsti visi opozicionieriai. Daugelis jų ten jau ir nužudyti. Taip apsidirbusi su opozicija, komunistų partija pasirodė suvažiavimui.

Dabar, kai Stalinas ir partija jaučiasi vėl saugiai, bet aiškiai jaučia, kad taip toliau vis dėlto nepasiseks išsilaikyti, spalio 5 d. šaukiamos partijos suvažiavimui patiekta „reformos“. Rusų ir jų valdomų kitų tautų akyse, kaip ir plačiame pasaulyje, išryškėjęs

KOMUNISTŲ PARTIJOS POLITBIURO ŽVĖRISKUMAS KAIP PABAISA,

norima pridengti „reformomis“. Esą politbiuras būsiąs panaikintas ir jo vietą užimsiąs suvažiavimo prezidentas, kuris liks permanentiniu. Tokiu būdu, nors Sovietuose formaliai veikia net dveji „rūmai“ — diysis sovietas ir tautų sovietas kaip parlamento ir lordų rūmų surogatas, bet faktiniu šeimininku bus komunistų partijos suvažiavimas, kurio prez-

KLB KRAŠTO TARYBOS SUVAŽIAVIMAS

taikomas prie daugumos patogumų. Kadangi rugsėjo 1 dieną yra darbo šventė — Labour Day, tai tomis šventėmis gali pasinaudoti daugumas Krašto Tarybos narių.

Pqv. Liaukevičius nepatenkintas, kadangi dabar ūkiuose apie Winnipegą vyksta derliaus nuėmimas ir todėl ūkininkams nėra galimybės tų skubiųjų darbų palikti. P. Liaukevičius pakaltina KLB-LOKą, esą jis tyčia daras taip, kad ūkininkai negalėtų dalyvauti.

Labai apgailėtina, kad ūkininkams šis laikas nepatogus, bet KLB-LOKas turėjo atsižvelgti į absoliutinę daugumos patogumus. Ir kunigams, pav., sekmadienis nepatogus, bet daugumai patogausios dienos — šeštadienis ir sekmadienis, o kai prie jų dar prisideda ir pirmadienis, tai KLB-LOKui neliko nieko kita, kaip tiksliai šias dienas ir parinkti. Patyčių ar piktos valios čia tikrai nebuvo.

Wellando ALOKas pageidauja, kad į posėdžius būtų įsileisti apylinkių atstovai. Mielai prašoma, nes posėdžiai yra atviri ir ne tik apylinkių atstovai, bet ir kiekvienas lietuvis turi teisę posėdžiuose dalyvauti. Juo daugiau galės dalyvauti, juo bus maloniau.

YVYKIŲ APŽVALGA

dumas jau veiks nuolat ir valdys visą kraštą ir okupuotas sritis.

Be minėto pasirošimo,

YVYKTA PARUOŠIMAS SUVAŽIAVIMUI OKUPUOTŲJŲ VALSTYBIŲ.

Todėl iš Kinijos pakviesta didelė delegacija, kurios pryska yra Kinijos „premjerai“. Seks kitų kraštų piligrimada ir visų valstybių kompartijos bus paruoštos.

Neoficialiai eina gandai, kad šis kompartijos suvažiavimas darys ir dar neskelbiamas „reformas“, — esą bus deklaruota, kad komunistų partija skelbiama tikrąją gynyją. Kaip sensacija, iškeliamas slapta žinia, esą Rusijos komunistų partijos suvažiavimas, kuriame dalyvaus ir visų okupuotųjų valstybių kompartijų atstovai,

SUPLANUOSIĄS NAUJO POPIEŽIAUS RINKIMUS.

Toks „popiežius“ jau esąs parinktas Kinijoje, tūlas vyskupas Ču-Či-Sin. Bet Stalinas būsiąs paskelbtas visų aukščiausių tikiybinių valdovų primu, lyg ir „popiežių popiežium“, „religijų globėju...“ Ar būsimos šios komedijos liudininkais, parodysi netolima ateitis, bet Stalinas ne vienu jau atveju buvo jau skelbiamas kaip „bažnyčios globėjas...“

Mums įdomi yra paskutinė Eisenhowerio kalba Amerikos karo veteranams. Kalbėtojas pareiškė, kad

AMERIKA NENURIMS LIGI RYTINĖ EUROPA BUS OKUPUOTA,

kaip ir kiti kraštai, kurie yra sovietinės agresijos auka. Eisenhoweris išdėstė savo programą: 1) Laisvosios tautos

VLIKas naujose darbo sąlygose

ORO PASTU IŠ TREMTIES.

Nedaug dar ką galiu prancsėti apie VLIKą ir naująją Vykdomąją Tarybą, nes dar tik formuojamos naujos sąlygos.

Beje, pasitraukus krastutiniams, kurie VLIKą pastatė į padėtį be išeities, — bandė dar nerimą kelti ir Darbo Federacijos atstovas Jonas Grinius, padavęs pasitraukusiųjų pareiškimui pritarantį raštą. Bet, žinodamas, kad jo atstovaujama organizacija su pasitraukimu iš VLIKO nesutiks, jis VLIKą Ke pasiliko. (Skiaustuose vis dėlto verta pastebėti: J. Grinius eina drauge su pasitraukusiais, atsiet ir jis yra jų „grupės“, bet, jeigu reikia, jis atstovauja Darbo Federacijai...)

Naujos sąlygos VLIKas jau konkrečiai susirūpino darbu. Visi jo nariai kažkaip atvaresniau jaučiasi ir nėra tūlimesni. Senieji KD žmonės, atrodė, pasiryžę nuoširdžiai bendradarbiauti.

Paskelbus naują Vykdomąją Tarybą, ministeris St. Lozoraitis pats rodo iniciatyvą ir, Diplomato valią vykdydamas, į VLIKą atvyksta rugsėjo 1 dieną. Taip natūraliai užsimezga DPLomatų bendradarbiavimas su VLIKu ir naująją Vykdomąją Tarybą. Viliamasi gerų vaisių.

Ryšium su naujais vėjais, iškrečių planų ir naujų sumanyimų, kurie savo esme jau buvo ties. Perdaug jau čia nemalonių aprobuoti visų centrų dar Amerikos atmosferos. Kur? — Ka? — Paryžin ar Strasburgan? O gal dar kur kitur? Tik tas užkampis, koks yra Pfallingenas, jau norima atsisveikinti.

Tikiuosi, kad sekantis mano vė.

turi būti taip apsiginklavirusios, kad priešui atbaidytų agresiją,

2) Tautos turi būti vieningos pasipriešinti agresijai, 3) Amerika turi pareikšti, kad ji niekada nesutiks su rytinės Europos okupacija.

Bendrai, JAV prezidento rinkimų kampanija eina gyvyn. Susidaro frontai, daromi pareiškimai. Pav.,

AMERIKOS LIBERALŲ PARTIJA PASISAKĖ BALSUOSIANTIŲ DEMOKRATUS.

Tokiu būdu Stevensonas turi jau aiškų ir Liberalų partijos pritarimą. Neabejotinai ir darbininkų sąjungos pasisakys už demokratą. Stevensonas markė kyla net ir pačios demokratų partijos atžvilgiu, nes jis pasisakė už apsisvalymą nuo korupcijos ir kitų nesąžiningumų administraciniame aparate. Pabėgimai iš už geležinės uždangos atidengia vis naujus komunistų juodus ir nežmoniškumus.

PABĖGĘ IŠ BULGARIJOS IR ALBANIJOS

pasakoja baisius faktus: Bulgarijoje katogrinėse stovyklose laikoma apie 60 tūkstančių žmonių; Albanijoje komunistų vykdomas teroras neduoda ypach gyventi ūkininkams, iš Bulgarijos ir iš Albanijos pir-

laiškas bus pateisinąs viltingumą, nes iš VLIKO sklinda geros žinios. Svarbu, kad nusištato visų bendradarbiavimas.

(hlj).

GRAZIAI ISLYDETAS VT PIRMININKAS

Be reklamos, bet rimtai, išlydėtas naujasis VLIKO Vykdomosios Tarybos pirmininkas prof. Karolis Zalkauskas i Europą.

Jis iš Amerikos išsivežė didelį bagažą linkėjimų ir ipareigojimų, kuriuos gavo iš visų, jo darbui pritarusių, VLIKą sudarančių srovių, su kuriomis jis pagrindinai išsiaiškino.

Verta žinoti, kad K. Zalkauskas prieš išvykdamas į Europą, buvo priimtas JAV Valstybės Departamento ir turėjo ilgesnę konferenciją su Lietuvos ministru Amerikoje Povilu Zadeikiu.

Malonu pabrėžti, kad visus jo žygius lydėjo pritariąs palaikymas ir patarimas, kad jo darbas turis būti konkretus ir baigti tą nesėkmingą ir nemalonų laikotarpį, kuris, išėjus iš VLIKO dviem „grupėm“, pasibaigė. Atėjo darbo metas, kurių plačioji lietuviškoji visuomenė rems ir palaikys.

K. Zalkauskas išsivežė komandą, kurie savo esme jau buvo aprobuoti visų centrų dar Amerikoje. Teks tikrai juos sudėginti su europinėmis sąlygomis ir aprobuoti VLIKE. K. Zalkauskas viltingas, kad jo darbas apjungs visus lietuviškus, organizuotus ir pavienius, į kovą vienybę už Lietuvos laisvę.

Jūsų kor.

moje eilėje pradėjo bėgti ūkininkai.

Vokietijos socialdemokratai neteko didžiojo savo lyderio Šumacherio, kuris mirė vos su laukęs 57 metų amžiaus.

ŠUMACHERIS BUVO LABAI AUTORITETINGAS VOKIETIJOS SOCIALDEMOKRATAS,

todėl jį po karo buvo pasikviečius pas save Anglijos darbininkai. Jis Hitlerio kalėjimuose buvo netekęs kojos, o pirmojo karo metu, rankos. Bet jis buvo opozicijoje ir Adenauerio vyriausybei, kaip ir komunistams. Todėl jį kai kas laikė atgimstančio vokiečių nacionalizmo atkūrėju.

KOREJOJE DIDELĖS KOVOS,

bet apie taiką kalbos jau sustojo. JTO įėjus priešą bombarduoja iš lėktuvų. Kovos vyksta gana stiprios.

Brukte bruka rusų kalbą.

Vilniaus Valstybinio universiteto partinės organizacijos ataskaitiniame susirinkime tūlas drg. Lola pareiškė:

„Rusų kalbos dėstymas universitete turi didelę reikšmę ko voje už studentų pažangumą mokslė. Kai kurie rusų kalbos dėstytojai studentų žinias įvertina labai gerai ir gerai, o tuo darbas fakultete paliktas savi-

Lietuvos Sostinės Vilniaus miesto ikūrėjas DLK Gediminas.

LAIŠKAS IŠ KOREJOS.

Gerb. Redaktorium,

Ačiū už Jūsų laišką ir nuoširdžius linkėjimus.

Dėl minėtų aprašymų. Labai atsiprašau. Paskutinių kelių mėnesių gyvenimo sąlygos neleido tą padaryti. Manau žinote, apie Vakarų Choron kovas. Jose man irgi teko dalyvauti ištisai, be jokios pertraukos.

Liepos pabaigoje buvom paspaudą, kurios kariuomenėi būkeisti ir pasitraukim į rezervą. Deja, čia mus užklupo lietaus periodas, kuris buvo izoliavęs kuriam laikui visą stovyklą.

Pasibaigus lietaus periodui, pradėjo perorganizuoti diviziją. Dauguma karių, atbuvusių savo laiką Korejoje, išvyko, o į tarpu kai šie studentai tokio įvertinimo nėra nusipelnę“.

Mokslinis darbas nevyksta.

„Drg. dr. Stepanovas, Dubasovas ir kiti kritikavo partinį darbą ir redaktorių už silpną vadovavimą moksliniam tiriamajam darbui. Metai iš metų universitetas neįvykdo mokslinio tiriamojo darbo planų. Ypatingai blogai vystomas mokslinis - tiriamasis darbas istorijos - filologijos ir teisės mokslų fakultetuose. Čia mokslinio tiriamojo darbo planas 1951 metams įvykdytas tik apie 40 proc. Istorijos - filologijos fakulteto partinė organizacija ir dekanatas nusišalinę nuo mokslinio tiriamojo darbo kontrolės. už šį darbo trūkumą partinė organizacija ir dekanatas yra kritikuojami jau eilę metų. Tačiau partinė organizacija nepadarė išvadų iš visiška teisingos ir pagrįstos kritikos. Mokslinis tiriamasis darbas fakultete paliktas savi-

jų vietą gavom naujus. Tada tenka juos supažindinti su čia kariaujama taktika.

Dirbam per dieną 10 val. 5 dienas per savaitę. Plius nakties pratimai. Tad mažai laisvo laiko teturim.

Jūsų siųstas iškarpas nevisas gavau, iš jų gavau tik vieną. Ačiū už pažadėtą lietuvišką pertraukos.

Su pagarba

Jūsų Jonas Putna.

Koreja, rugpjūčio 10 d. 1952.

PROFESORIŲ MYKOLĄ BIRŽIŠKĄ

KLB-LOKas pasveikino telegrama, kaip Lietuvos Nepriklausomybės akto signatarą, Kauno ir Vilniaus universitetų rektorių ir visuomenės veikėją vaisingomis sukaktuvėmis ir linki jam ilgiausią ir darbinį metų.

Prie šio sveikinimo prisijungia ir KLCT su „Nepriklausoma Lietuva“.

Profesoriui Mykolui Biržiškai šių metų rugpjūčio 24 dieną suėjo lygiai 70 metų.

NAUJI KANADIEČIAI

Prieš kiek laiko į Kanadą, Montrelio uostą, laivu atplaukė iš Anglijos ponai Vytes — vyras su žmona ir rugpj. 19 d. — Kazys Kareiva.

eigai, visuotinės istorijos katedros vedėjas drg. Dundulis ir metai iš metų nedirba mokslinio darbo. Mokslinio darbo nedirba prof. Jonynas ir kiti“.

(„Tiesa“, liepos 2 d.)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.
7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada
Telefonas: HEMLOCK 7920.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$ 5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika	\$ 5.50	America & S. America	\$ 5.50
Visur kitur	\$ 6.00	Other Countries	\$ 6.00
Teksto eilutė	ct. 0.15	Pajieškiojimų kaina ..	\$ 1.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Bendruomenės keliu

Kanados lietuvių Bendruomenė nuo šios savaitės pradeda veikti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės rėmuose.

Nelengvai ji davėsi organizuojama, ir sudaryta toli gražu nuo idealo. Bet, jeigu bus geros valios ir tikrai patriotinių pastangų, ji galės tobulėti ir siekti geresnės organizacijos.

Lietuvių Charta įpareigoja visus lietuvių „vieningai valia siekti savo gyvybę, kalbą, tautines bei valstybines tradicijas išlaikyti, kurti ir ugdyti“. Tai yra dideli uždaviniai, reikalaujanti didelio atsidėjimo ir nuoširdaus bendradarbiavimo kiekvieno lietuviu su kiekvienu. Labai norėtusi, kad Lietuvių Chartos tikslai ir idealai būtų gyvenami Kanadoje ir visam pasauliui, kur yra bent vienas lietuvis, nors tokiu atveju ir nesudarą bendruomenės.

Siekiant šių tikslų, niekas mūsų prievarta prie to nevaro. Mes esame laisvi apsispręsti. Niekas mūsų nei prievartauti šia prasme negali. Čia gali veikti mus tik tiktai mūsų žmoniškumas ir jo rėmuose tautinis susipratimas, kuris begali mus įpareigoti tiktai moraliai. Todėl ir Kanados lietuvių Bendruomenės pasisekimai pareis nuo to, kaip mes sugebėsime būti tolerantiški ir politiniui, ir religiniui atžvilgiais; plačiasias bendruomenės padai kiek mes sugebėsime pagerbti ras.

Siekiant šių tikslų, niekas mūsų prievarta prie to nevaro. Mes esame laisvi apsispręsti. Niekas mūsų nei prievartauti šia prasme negali. Čia gali veikti mus tik tiktai mūsų žmoniškumas ir jo rėmuose tautinis susipratimas, kuris begali mus įpareigoti tiktai moraliai. Todėl ir Kanados lietuvių Bendruomenės pasisekimai pareis nuo to, kaip mes sugebėsime būti tolerantiški ir politiniui, ir religiniui atžvilgiais; plačiasias bendruomenės padai kiek mes sugebėsime pagerbti ras.

Siekiant šių tikslų, niekas mūsų prievarta prie to nevaro. Mes esame laisvi apsispręsti. Niekas mūsų nei prievartauti šia prasme negali. Čia gali veikti mus tik tiktai mūsų žmoniškumas ir jo rėmuose tautinis susipratimas, kuris begali mus įpareigoti tiktai moraliai. Todėl ir Kanados lietuvių Bendruomenės pasisekimai pareis nuo to, kaip mes sugebėsime būti tolerantiški ir politiniui, ir religiniui atžvilgiais; plačiasias bendruomenės padai kiek mes sugebėsime pagerbti ras.

Siekiant šių tikslų, niekas mūsų prievarta prie to nevaro. Mes esame laisvi apsispręsti. Niekas mūsų nei prievartauti šia prasme negali. Čia gali veikti mus tik tiktai mūsų žmoniškumas ir jo rėmuose tautinis susipratimas, kuris begali mus įpareigoti tiktai moraliai. Todėl ir Kanados lietuvių Bendruomenės pasisekimai pareis nuo to, kaip mes sugebėsime būti tolerantiški ir politiniui, ir religiniui atžvilgiais; plačiasias bendruomenės padai kiek mes sugebėsime pagerbti ras.

P-lę GENĖ JAKŠTYTĖ

ir

p. BRONIŲ JAZOKĄ

vedybų proga sveikina ir linki gražios ateities

Juozas Parojus.

SPAUDOS APŽVALGA

TRUPUTĮ VISDELO NE TAIP YRA...

„Tėviškės Žiburiai“, vienu smūgiu, kaip jiems įprasta, su manė N. Lietuvos diplomatus „pasodinti į savo vietą“. Ir autoritetingai pareiškia: „Diplomatai niekad patys nekalba tautos vardu, bet yra tik įrankis vyriausybės, kuriai tauta de leguota tam tikras funkcijas“. Nesunku įstebėti pačiame šiame pasisakyme prieštaraimą: juk jeigu jie yra įrankis vyriausybės, „kuriai tauta de leguota tam tikras funkcijas“, tai gi jie savaime, iš pareigos, turi tas tautos de leguotas funkcijas ir vykdyti, atseit vykdyti jos valią. O pagrindinė tautos valia, — mes neabejotinai tą žinome, — yra laisvė ir nepriklausomybė. Šiuolaikinė mūsų tautos kova ir yra ne kas kita, kaip kova už laisvę ir nepriklausomybę. Tai viena. Kita: Ne paprastose sąlygose nepaprastai ir elgiamasi, ir todėl ministrų P. Zadeikį ir min. Lozoraitį matome įvairiais atvejais netiek diplomatų, kiek tautos atstovų rolėje — pasirašant ak

„Tėviškės Žiburiai“, vienu smūgiu, kaip jiems įprasta, su manė N. Lietuvos diplomatus „pasodinti į savo vietą“. Ir autoritetingai pareiškia: „Diplomatai niekad patys nekalba tautos vardu, bet yra tik įrankis vyriausybės, kuriai tauta de leguota tam tikras funkcijas“. Nesunku įstebėti pačiame šiame pasisakyme prieštaraimą: juk jeigu jie yra įrankis vyriausybės, „kuriai tauta de leguota tam tikras funkcijas“, tai gi jie savaime, iš pareigos, turi tas tautos de leguotas funkcijas ir vykdyti, atseit vykdyti jos valią. O pagrindinė tautos valia, — mes neabejotinai tą žinome, — yra laisvė ir nepriklausomybė. Šiuolaikinė mūsų tautos kova ir yra ne kas kita, kaip kova už laisvę ir nepriklausomybę. Tai viena. Kita: Ne paprastose sąlygose nepaprastai ir elgiamasi, ir todėl ministrų P. Zadeikį ir min. Lozoraitį matome įvairiais atvejais netiek diplomatų, kiek tautos atstovų rolėje — pasirašant ak

„Tėviškės Žiburiai“, vienu smūgiu, kaip jiems įprasta, su manė N. Lietuvos diplomatus „pasodinti į savo vietą“. Ir autoritetingai pareiškia: „Diplomatai niekad patys nekalba tautos vardu, bet yra tik įrankis vyriausybės, kuriai tauta de leguota tam tikras funkcijas“. Nesunku įstebėti pačiame šiame pasisakyme prieštaraimą: juk jeigu jie yra įrankis vyriausybės, „kuriai tauta de leguota tam tikras funkcijas“, tai gi jie savaime, iš pareigos, turi tas tautos de leguotas funkcijas ir vykdyti, atseit vykdyti jos valią. O pagrindinė tautos valia, — mes neabejotinai tą žinome, — yra laisvė ir nepriklausomybė. Šiuolaikinė mūsų tautos kova ir yra ne kas kita, kaip kova už laisvę ir nepriklausomybę. Tai viena. Kita: Ne paprastose sąlygose nepaprastai ir elgiamasi, ir todėl ministrų P. Zadeikį ir min. Lozoraitį matome įvairiais atvejais netiek diplomatų, kiek tautos atstovų rolėje — pasirašant ak

„Tėviškės Žiburiai“, vienu smūgiu, kaip jiems įprasta, su manė N. Lietuvos diplomatus „pasodinti į savo vietą“. Ir autoritetingai pareiškia: „Diplomatai niekad patys nekalba tautos vardu, bet yra tik įrankis vyriausybės, kuriai tauta de leguota tam tikras funkcijas“. Nesunku įstebėti pačiame šiame pasisakyme prieštaraimą: juk jeigu jie yra įrankis vyriausybės, „kuriai tauta de leguota tam tikras funkcijas“, tai gi jie savaime, iš pareigos, turi tas tautos de leguotas funkcijas ir vykdyti, atseit vykdyti jos valią. O pagrindinė tautos valia, — mes neabejotinai tą žinome, — yra laisvė ir nepriklausomybė. Šiuolaikinė mūsų tautos kova ir yra ne kas kita, kaip kova už laisvę ir nepriklausomybę. Tai viena. Kita: Ne paprastose sąlygose nepaprastai ir elgiamasi, ir todėl ministrų P. Zadeikį ir min. Lozoraitį matome įvairiais atvejais netiek diplomatų, kiek tautos atstovų rolėje — pasirašant ak

„Tėviškės Žiburiai“, vienu smūgiu, kaip jiems įprasta, su manė N. Lietuvos diplomatus „pasodinti į savo vietą“. Ir autoritetingai pareiškia: „Diplomatai niekad patys nekalba tautos vardu, bet yra tik įrankis vyriausybės, kuriai tauta de leguota tam tikras funkcijas“. Nesunku įstebėti pačiame šiame pasisakyme prieštaraimą: juk jeigu jie yra įrankis vyriausybės, „kuriai tauta de leguota tam tikras funkcijas“, tai gi jie savaime, iš pareigos, turi tas tautos de leguotas funkcijas ir vykdyti, atseit vykdyti jos valią. O pagrindinė tautos valia, — mes neabejotinai tą žinome, — yra laisvė ir nepriklausomybė. Šiuolaikinė mūsų tautos kova ir yra ne kas kita, kaip kova už laisvę ir nepriklausomybę. Tai viena. Kita: Ne paprastose sąlygose nepaprastai ir elgiamasi, ir todėl ministrų P. Zadeikį ir min. Lozoraitį matome įvairiais atvejais netiek diplomatų, kiek tautos atstovų rolėje — pasirašant ak

Po ilgos ir sunkios ligos

a. a. STASIUI BRUŽUI mirus,

jo žmonai ir vaikučiams nuoširdžią užuojautą reiškia

Ottawos Apylinkės Valdyba.

Kiti taip rašo:

VERTAS DĖMESIO BOLŠEVIKŲ „VILNIES“ DŽIAUGSMAS.

190-me n-ry „Vilnis“ rašo: pa Plymouth aukoj „Lietuvos Romos katalikų Susivienijos gelbėjimui“ 41 centą, o jimo organas „Garsas“ praneša Shadyside, Ohio, kuopa aukos, kad to Susivienijimo kuopos 30 centų.

Pažinkime Kanadą

KVIEČIŲ DERLIUS BUS DIDŽIAUSIAS.

Prinokstantis kviečių derlius Kanadoje bus didžiausias, koks iki šiol yra buvęs.

Derliaus įvertinimas rugpjūčio mėn. siekė 656 mil. bušelių, beveik 100 milijonų daugiau negu kada nors anksčiau yra buvęs.

Visas derlius, išskyrus 24 mil. bušelių, pareis iš Prerijos provincijų. Augimo sąlygos šiose trijose provincijose buvo beveik idealios ir dėlto kiekvieno akro naša yra didelė.

Šių metų derliaus rekordas yra išaugintas ne rekordiniame akru skaičiuje. 1940 m. kviečiais buvo apšėtas didžiausias akru skaičius, būtent 28.700.000; šiais metais buvo apšėti 26.000.000. Saskatchewan'o provincija viena išaugina daugiau kaip pusę bendro krašto kviečių derliaus. (CS)

KANADOS TAIKOS METO ARMIJOS MOTERYS

Kanada pirmą kartą savo istorijoje turi moteris tarnaujančias gynybos pajėgose. RCAF ir laivynas turi moteris aktyvioje tarnyboje. Armija turi dabartinių metu tik nepilnametę atsarginių, bet manoma, kad ji priims naujokių moterų aktyviai tarnybai sekančiais metais.

Pernai pirmoji grupė, susidedanti iš 80 moterų, pradėjo pratinimus ir per šiuos metus sukaktuves jau buvo 2.500 reguliarioje tarnyboje ir 565 atsargioje.

Šią vasarą pirmąjį universitetą studentų grupei buvo suteikiami dešimties savaitės kursai kaip kairininkės atsargioje. Kai kursas pasibaigė, studentės buvo perkeltos į oro bazes tolimesniai lavinimui ir patyrimui. Rudenį jos grįš į savo universitetus.

Oro pajėgų moterys tarnauja visoje Kanadoje nuo Sea Island, B. C., iki Gander, Newfoundland ir iki Whitehorse, Yukon Territories. Jos dirba kaip medicinos asistentės, radaro techninės, dantistų ir laboratorijos asistentės, raštininkės ir šoferės.

Laivynas planuoja padidinti savo naujokių eimimą šį rudenį. „Wrens“, kaip jos vadinamos, yra laivynas kaip pardavėjos, administracijos raštininkės, medicinos asistentės ir bendroms pareigoms, radijo techninės, elektrotechnikės ir aprūpinimo bei inspekcijos pareigoms artilerijos skyriuose. (CS)

ŠEŠIŲ MĖNESIŲ REKORDAS.

Statistikos biuras pranešė, kad šiais metais per pirmuosius šešius mėnesius pasiekta naujas rekordas Kanados pieno gamyboje, būtent 1.845.804 neto tonų. Tai yra 5 proc. daugiau negu pernai, kada per tą

atsakymas Jonui Šimkui ir Pranui Alseniui

Torontiške spaudo ypatingai mane „pamilo“. „Liaudies Balsas“ rugpjūčio 15 d. ir „Tėviškės Žiburiai“ rugpjūčio 21 d., tartum susitarę, arba vieni kitiems pritardami, išstus puslapius „pašventė“ vien Kardeliui, — todėl nors trumpai riu atsiliepti.

Atsakymas Jonui Šimkui.

Okupantų ruporas Jonas Šimkus per „LB“ paleido didžiausias komunistų armotas, deka, užtaisytas melu. Esą są „kažkada mokėjęs kriaucius amato“, buvęs „viešpaties dievo dūdorium - vargonininku“. Šimkus gerai žino tą meluojąs, nes nei vienu, nei kitu nesu buvęs. Bet nesurpantu, kuo gi komunistams „trefnas“ net

Tokios aukos taip pat niekuo nesiskiria nuo špygos.

„Vilnis“ piknike Detrote dalyvavo nemažas DP skaičius ir jau jokio lermo nekėlė.

Chicagoj, ant stendų, pasiūdo daugiau „Vilnies“ kopijų, negu pernai. Geras reikišnyš“. Pridursime, jeigu tai ne provokacija.

NEOKANADIEČIŲ PASISEKIMAS.

Sąrašas abiturientų, kurie laimėjo pagyrimus per Senior Matriculation egzaminus, yra ir keletas neokanadiečių. Dauguma šių jaunų žmonių yra buvę šitame krašte palyginamai trumpą laiką. Daug iš jų neturėjo jokių parengimų anglų kalbos kursų. Tai beveik stebuklas, kad jie tokiu trumpu laiku nugalėjo anglų kalbos rašymo ir sintaksės sunkumus ir galėjo dalyvauti eilėje egzaminų. (CS)

KOMUNISTAI NACIŲ KELIAIS.

Rytprūsioje seni lietuviški vietovardžiai paskiausiai nacių laikais buvo suvokietinti, o vėliau bolševikų — surusinti: Krantas — vokiškai Cranz — bolševikų dabar vadinamas Zenogradsk, Darkiemis — vokiškai Darkemen — Oziorisk, Friedlandas — Friedland — Pravdinsk, Gumbinė — Gumbinnen — Gusevsk, Heinrichs walde — Slavsk, Isrutis — Ins terburg — Černiachovsk, Kaliaučius — Kionigsberg — Kaliningrad, Labuva — Labiau — Poles, Lazdenai — Las dehn — Krasnoznamionsk, Ludvigshorstas — Ludwighorst — Ladušin, Palmininkai — Palmnicken — Janternoje, Piliava — Pillau — Baltijsk, Prūsų Ylava — Preussisch Eylau — Bagrationovsk, Ragainė — Ragnit — Sverdlovsk, Stalupėnai — Stallupenen — Nestorov, Tilžė — Tilsit — Sovietsk, Vėliava — Wehlau — Znamionsk etc.

BENDROJO AMERIKOS LIETUVIŲ ŠALPOS FONDAS CENTRAS

iš Hannover-Kleefeld, Hagelstr. 6 yra perkeltas į München 27, Pienzenauerstr. 15, Tel. 480.640.

Rezignavus p. P. Zundei iš skyre naują įgaliotinį Vokietijoje BALFO valdyba pasiskyrė naują įgaliotinį Vokietijai p. Izidorij Rugienį, todėl visais BALFO reikalais todėl nekite kreiptis į naują įgaliotinį Pienzenauerstr. 15, München 27.

(Pas pirm. kan. Končius).

AMERIKOS LIBERALAI

pasisakė balsuosią už demokratų kandidatą ir JAV prezidentus A. Stevensoną.

TAUTIEČIAI! Rašykite iš visur apie savo gyvenimą, išskurimo sąlygas, darbus, perspektyvas. Visi raštai geri ir visi, kiek vieta leidžia sunaudojami.

Rašyti adresu: „Nepr. Lietuva“, 7722 Georg str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q.

Atsakymas Pranui Alseniui

kriaucius amatas? Ar tai koks „buržujaus, išnaudotojo“ amatas? Man jis ir vertingas ir garbingas, jeigu dorai atliekamas. Kanadoje tikrai būčiau laimingesnis būdamas kriaucium, negu žurnalistu. Šimkus mini kai kurias ponų pavardes. Tai buvo bendros mūsų pažįstamos ir visos garbingos ponios, kurias ne aš vienas, jas gerbdamas, įprastu būdu sveikindau, bet ir Šimkus.

Šimkus pats sau prieštarauja. Sako: „Vienintelis dalykas, ko Kardeliui nepavyko pakeisti — tai savo sąžinės“. Jeigu taip, tai jo pliauškalai apie čia meleonizmą yra tušti žodžiai. Apie sąžinės spalvą taip drąsiai gali kalbėti tik tai tas, kas nepastebi savosios. Bet gi ko verta sąžinė to, kuris buvo mano žinioje ir bent dešimtį metų pildė mano nurodymus? Ne siskundžiu — pildė stropiai ir sąžiningai. Kaip gi Šimkus, atseit, būdamas toks doras ir tokios tyros sąžinės galejo sąžiningai pildyti nurodymus tokiu nedoro žmogaus, Šimkaus teigimu, kaip aš? O juk nepriklausomoje Lietuvoje, ne taip,

DĖMESIO, HAMILTONIEČIAI!

Mūsų tautietis BALYS KRONAS, anksčiau dirbęs draudimo bendrovių atstovu, dabar perėmė dar ir namų bei būstų pirkimo ir pardavimo tarpininkavimo imonės R. TESLIA 1294 King St. E. Real Estate & Insurance Broker. Tel. 9-3558 atstovavimą.

Tai viena iš didžiųjų tos rūšies imonių Kanadoj, turinti didžiausią pasirinkimą namų - būstų bei farmų. Geromis sąlygomis parūpina me morgičius. Kreipkitės, patarimai jums nieko nekainuos.

BALYS KRONAS

FOR REAL ESTATE and GENERAL INSURANCE.

Busines Ph. 9-3558, 3-1108, 2-4641. 112 Ontario Ave. Ph. 2-9077. Rez.

kaip dabartinėje okupacijoje, niekas Šimkaus prievarta nevertė būti mano pavaldiniu. Jei gu Šimkus, gera valia ir laisvu noru buvo mano pavaldiniu, tai ko gi vertas tada Šimkus? Kokią teisę jis turi kalbėti apie kito sąžinę? Jeigu jis kalba, tai tiktai sovietiniu enkavedistiniu metodu, kaip naujoviškas inkvizitorius.

Apie Čapliko akcijas nieko negirdėjau, bet matys Šimkus prie jų buvo arti, jeigu apie jas žino. Šimkus primena Povilaitį, kuriam aš esą išdavęs darbininkų. Povilaitis ir dabar yra Šimkaus žinioje, — tegul pasako, kokius darbininkus aš išdaviau? Ot Šimkui tai aš galiu ir pavardes nurodyti jo išduotų „Žaibo“ spaustuves darbininkų.

Šimkus neblogiau už mane žino, kad aš apie savo žmoną recenzijų nerašiau. Šimkus mini Anglijos ir Vokietijos atstovus, pas kuriuos aš laukiausi. Bet Šimkus nemini, kad aš lygiai buvau kviečiamas visų užsienio atstovų — ministrų ir konsulų — o jų tarpe ir Sovietų Sąjungos — Karskio, Pozdnjakovo ir kitų. Kodėl juos Šimkus nutyli?

Politinių straipsnių vokiečių okupacijos metu nerašiau. Nea bejoju, kad Šimkus tą labai gerai žino, todėl meluoja. Bet mano inicialais pasirašinėdami, rašė straipsnius, matyt, tyčia, nukreiptus prieš Sovietų Rusiją, tie žmonės, kurie vokiečių okupacijai atėjus, rei kalavo mane sušaudyti, o dabar yra stalininių premijų laureatai. Čia tai tikrai reiktų Šimkui pagalvoti apie tų asmenų sąžinę, o drauge ir apie sąvąją. Vokiečių okupacijos metu esą „ponas Kardelis“ atlikinėjo hitlerinio klebono pareigas: sutuokdinėjo ir ištuokdinėjo žmones“. Pusė netiesios — tik tai sutuokdinėjau, nes kurį laiką buvau Vilniaus miesto metrikacijos biuro vedėju. Ištuokdinėjo tiktai teismas, ne aš. Šimkus sako: kad esanti mano ypa tybė „pardavinėti tautos reikalus pavieniui ir urmu“. Deja, šituo užsiima tiktai Šimkus, ne Kardelis. Šimkus, būdamas Lietuvoje, tą ir daro, nors nenoriu tikėti, kad to norėdamas nuoširdžiai. Atlieka mauro pareigas. Ir kas itin įdomu, vis nepataiko ir neįtaiko savo ponomams ir todėl dažnai turi daryti viešas išpažintis ir atgailas, kad klydęs, nesupratęs ir laisžyti okupanto batus, kai šis plaka bizūnu. O gi ar garbiu ga yra būti Lietuvos kultūrinių budelių? Darbininkų išdaviku? Laisvės duobkasių tarnu?

Apgailestauju, kad ir ši straipsnį rašydamas, esi išprievertautas. Juk labai gerai mane pažįsti ir labai gerai žinai, kad taip rašydamas meluoji. Tat, Šimkau, jeigu nors trupinėlis žmoniškumo galejo likti išsaugotas nuo okupantiškojo smurto, — padaryk išvadas.

Atsakymas Pranui Alseniui.

Visų pirma ačiū už ilgus ir gaudinančius pamokslus. Dabar trumpi atsakymai. Tamsta teigi, aš esą ateistas. Ar Tamsta buvai mano sąžinėje? O jeigu ir taip būtų, tai kas Tamsta darbo, kaip aš tikiu? Ar ne padoriau būtų sa nuo nesvarius pirštus nuo kitų už šį ginčą. Nutylėti negalėjau, nes tada galima būtų manyti, kad mano „kolegos“ rašo tiesą.

Jeigu Šimkus kalbi apie sąžinę, ir rašyti, o neprasiimaninėti netiesios. Tegul Šimkus tas daro, nes jis dabar jau eina budelio pareigas. Gg. Skaitytos atsiprašau, už šį ginčą. Nutylėti negalėjau, nes tada galima būtų manyti, kad mano „kolegos“ rašo tiesą.

Jeigu Šimkus kalbi apie sąžinę, ir rašyti, o neprasiimaninėti netiesios. Tegul Šimkus tas daro, nes jis dabar jau eina budelio pareigas. Gg. Skaitytos atsiprašau, už šį ginčą. Nutylėti negalėjau, nes tada galima būtų manyti, kad mano „kolegos“ rašo tiesą.

Jeigu Šimkus kalbi apie sąžinę, ir rašyti, o neprasiimaninėti netiesios. Tegul Šimkus tas daro, nes jis dabar jau eina budelio pareigas. Gg. Skaitytos atsiprašau, už šį ginčą. Nutylėti negalėjau, nes tada galima būtų manyti, kad mano „kolegos“ rašo tiesą.

J. Kardelis.

Kazio Škirpos pasisakymas

Prašau teiktis paskelbti visuomenės orientavimuisi sekantį, jei galima — artimiausioje Jūsų laikraščio laidoje:

Savo š. m. rugpjūčio 3 dienos pareiškimu apie Lietuvį Fronto ir Lietuvos Vyriausybės Sąjūdžio pasitraukimą iš Vliko, šių grupių atstovai, p. Z. Ivinskis ir p. L. Prapuolenis, pasiskelbė kaip vieną iš pasitraukimo motyvų tai, kad „Vlikas nutraukė ryšius su 1941 m. birželio 23 d. Tautos sukilimo pastatytąja Laik. Lietuvos Vyriausybe, atstaciusia paneigtą Lietuvos valstybės suverenumą“.

Kaip asmuo, birželio 23 d. sukilimo pastatytas tos Vyriausybės priešakyje, laikau savo pareigą ryšius su tuo, kas čia anksčiau cituota, konstatuoti bei pareikšti, kad

1) Laik. Lietuvos Vyriausybė niekad nebuvo įgaliavusi suminėtus asmenis bei jų Vlike atstovautas grupes padaryti ar kytą pareiškimą, kiek jis liečia Laik. Lietuvos Vyriausybę ir jos santykius su Vliku, ir su tuo jų pareiškimu neturi nieko bendro, ir

2) Laik. Lietuvos Vyriausybė niekad nebuvo ir po šiai dienai nėra gavusi iš Vliko Vado vybės jokio pranešimo apie tai, kad Vlikas būtų kada padaręs nutarimą nutraukti ryšius su Laik. Lietuvos Vyriausybe bei jos, kaip 1941 m. birželio 23 dienos sukilimo teisinio rezultato, nepripažinti.

3) Daugiau kaip 70.000 lietuvių tremtinių, išsigelbėjusių nuo pasikartojusios sovietų okupacijos ir dabar likimo išskaidyti po įvairias šalis, laisvojo pasaulio dailėje, yra gyvi liudi ninkai to visuotinio mūsų tautos džiaugsmo ir besąlyginio pritarimo, kuriais buvo sutikta birželio 23 d. sukilimo laimėjimas, Laik. Lietuvos Vyriausybės sudarymo paskelbimas ir Lietuvos nepriklausomybės bei jos valstybinio suverenumo atkūrimas. Kaip žinoma, to viso buvo atsieta po Lietuvos Aktyvistų Fronto vėliava, kuri buvo apjungusi ryžtingesnius mūsų tautos elementus. Taip pat visi dar gerai prisimena, kaip LAF-tui davus signalą veikti, i 23 birželio heroinį žygį už Lietuvos išlaisvinimą buvo, pagal 1918-20 metų Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų-savanorių pavyzdį, laisvai, taigi demokratiškiausiu būdu, kar-tu ir efektingiausiu, nes dau-

gumoje su ginklu rankoje, įsijungę visi mūsų tautos socialiniai sluogsniai: ne vien mūsų patriotišką jaunuosmenę miestelėnėlę, bet ir masės valstietį ir fabriky darbininką, pagal bendrą lietuvių tautos valią, nes visi vienodai troško greičiau išsilaivinti iš „sovietiškojo rojaus“ ir komunistinio teroro.

4) Atsižvelgiant p. 3 apibūdinto mūsų tautos valios pasireiškimą, būtų tikras politinis absurdas prileisti, kad Vlikas, kaip mūsų politiškai organizuotos visuomenės vadovaujantis organas, galėtų drįsti atsisakyti nuo 23 birželio sukilimo ir jo pastatytos Laik. Lietuvos Vyriausybės. Toks Vliko pasielgimas būtų tolygus išniekinimui kraujo auko, kurias tada mūsų tauta sudėjo kovoje už savo laisvę, ir reikštų diskreditavimąsi prieš plačią tautą, pirmoje eilėje jos ryžtingiausius elementus, paruošusius ir įvykdžiusius 23 birželio heroinį žygį už Lietuvos nepriklausomybę.

5) Visiems yra žinoma ir visi, kas tik politikoje blaiviai orientuojasi, manau, su tikru moraliniu pasitenkinimu drauge su manim konstatuos, jog Vlikas, kokių kitokių klaidų jis bebūtų per 10 metų savo veiklos pridaręs, p. 4 suminėtos faktinės klaidos, kuri ji būtų su kompromitavusi prieš mūsų tautą ir Lietuvos istoriją, tikrai nepadarė ir būtų nei kuo nepagrįsta insinuacija mesti jam priekaištą, kad neva jis „paveikė rezistencinį savo pobūdį“. Nors VLIKas susikūrė tik po trijų metų nuo to, kai naciai jau buvo Laik. Lietuvos Vyriausybę, prieš jos ir pačios mūsų tautos valią, nušalinę ir tuo sukludę jai toliau vykdyti valdžios pareigas ir vadovauti Lietuvos politikai, savo 1942 m. vasario 16 dienos deklaracijoje įsakmiai pabrėžė, jog birželio 23 d. lietuvių tauta atstatė Lietuvos valstybės suverenumą ir krašto valdymo organus. Pats Vliko susidarymas, i kurį teko ir man 1943 m. vėlai rudenį, surizikavus kelionę į Kauną, padaryti kuklų pašalį, įnešė i lietuvių tautos kovą už savo laisvę ne kažką naujo ir nepaprasto, o tik patikrino apjungimą, jau prieš tai, galima pasakyti nuo pat 1941 m. na-

DĖL PASITRAUKUSIŲJŲ IŠ VLIKŲ PAREIŠKIMO.

cių smurto prieš laik, Lietuvos Vyriausybę, vykusios rezistencinės veiklos, kurią vykdė būnė LAF veikėjai, suorganizuavę pogrindžio sąjūdžius tik kitais pasivadinais, atsisavinusios politinės partijos ir jų susiblokuavimai. Pirmą gairę rezistencijai prieš naciškąjį okupantą nustatė ne kas kitas, bet ta pati Laik. Lietuvos Vyriausybė, būtent savo 1941 m. rugpjūčio 5 dienos protesto memorandumu vokiečiams prieš jos nušalinimą ir užkergimą Lietuvai nacių okupacijos; šis jos aktas su darė vienkartinę teisinį pagrindą Lietuvos diplomatinėms postams užsienyje kelti prieš saktą smurtą protestus visur, kur tie postai akredituoti.

6) Vlikas, kaip tai seka iš p. 5), nesiskaitė jokia nauja Krašto Vyriausybė, o tebuvo konspiratyvishkas lietuvių rezistencijos vadovavimo organas, susidaręs grynai politiškai - visuomeniniais pagrindais, atsižvelgiant i tai, kad Laik. Lietuvos Vyriausybė, kaip viešai išryškėjusi, negi galėjo vadovauti konspiratyvishkai veiklai, išsivysčiusiai plačiai visame krašte. Tačiau, Laik. Lietuvos Vyriausybės nariai, galima pasakyti kuone visi, tuo ar kitu būdu kalbamoje veikloje dalyva-

vo aktyviai; kai kurie iš jų, pav., LAF-to Igaliojimo prie Laik. Vyr-bės p. L. Prapuolenis, ministrai — M. Mackevičius ir A. Damušis, na ir as pats, — buvo už sakyta veiklą nacių areštuoti, kankinami kacetuose, ar internuoti už spygliuotų vielų. Tati savaime parodo, jog Vlikas nebuvo ryšiu su Laik. Lietuvos Vyriausybe nutraukęs netik formaliai, bet ir iš esmės.

7) Tiesa, Vlikas, kad ir laikydamasis 23 birželio sukilimo atstatyto Lietuvos valstybės suverenumo, projektavo sudaryti kitą Krašto Vyriausybę, kuri būtų daugiau atitikusi naujam mūsų visuomenės politiniam susigrupavimui. Tai buvo natūralu ir suprantama, nes amžinos Vyriausybės niekur nebūna, net ir tuo atsitikimu, kai ji buvo sudaryta ryškiausios tautos valios pasireiškimu keliu — pasėkioje tautos laimėtos kovos už valstybės atstatymą, kaip kad buvo sudaryta Laik. Lietuvos Vyriaus. 1941 metais. Suminėtas Vliko projektavimas nei kiek nepakeitė Laik. Vyriausybės padėties teisiniu požiūriu, nes ji nebuvo demisijonavusi, ir kokių kitu konstituciniu būdu iš savo pareigų atleista, o Vlikui nepa-

vyko jos vieton sudaryti kitos. Klaida, tikriau pasakius politinis neapsižiūrėjimas, buvo iš Vliko pusės padarytas tik tame, kad jis apie sakyta savo projektą atskleidė viešai. Tokiuo savo pasielgimu jis padidė stoka politinio apdairumo: iš vienos pusės pakenkė savo prestižui, kai tai jo iliuzijai nebuvo lemta išsipildyti ir antra, susilpnino prestižą ir Laik. Lietuvos Vyriausybės Vokiečių akys, kuriems jos išsilaikymas, kad ir vien teisiniu požiūriu, buvo tikra rakštis, nebe-kalbant jau apie tai, kad tokiu perankstyvu projektavimu Vlikas automatiškai sukėlė prieš save stiprios opozicijos tų, kurie Laik. Lietuvos Vyriausybę pastatė ir už jos paskelbimą 23 birželio rizikavo savo gyvybę.

Turint omenyje, kad Laik. Lietuvos Vyriausybė nebuvo demisijonavusi, nebuvo nei kaip kitaip iš savo pareigų atleista ir kad naciškojo okupanto aktui apie jos nušalinimą ne-galima teikti jokios teisinės galios, kalbamoji Vyriausybė laikytina teisiškai tebeegzistuojančia ir po šiai dienai. Kadan-gi visi jos nariai yra išlikę gyvi ir yra dabar užsienyje (išskyrus Sveikatos Ministerį Dr. Vencių, kuris mirė), tai pareina nuo mūsų politikos veiksmų, kaip šia 23 birželio sukilimo relikvija pasinaudoti sutvirtinimui mūsų fronto vadovybės ir suaktyvinimui jos pastangų kovoje už Lietuvos nepriklausomybę.

Tenka apgailestauti faktą, kad šio pareiškimą pradžioje suminėtieji atstovai dviejų, mūsų pasitraukusių iš Vliko, grupių panaudojo Laik. Lietuvos Vyriausybės vardą ir jos padėti savo partinėms sąskaitoms suvesti su kitomis partijomis bei grupėmis ir kad, lyg pamiršdami kad žymią dalį atsakomybės už buvusias Vlike ne-gėroves turi prisiimti ant savės ir jų atstovaujamų organizacijų, leido sau savo pareiškimą, kiek jis paliečia Laik. Lietuvos Vyriausybę ir jos santykius su Vliku, paskelbti viešai spaudoje. Nors abejonių dėl kalbamųjų asmenų patriotizmo pas mane nekyla, tačiau tegu jie ant manęs neužsirsutina, kad čia pastebėjau, jog paskelbimu savo pareiškimą

jie, patys to, be abejonės, visai nesiekdami, vistiek patiekė Lietuvos priešams dokumentą, kad ir visai nepagrįstą, piktaip propagandai ir prieš Vliką ir prieš Laik. Lietuvos Vyriausybę bei jų tarpusavius santykius ir prieš patį Lietuvos reikalą, kuris mums visiems, lietuviams, lygiai ir kalbamojo pareikimo autoriams, kuodau-giausiai rūpi.

Patriotizmas reikalauja veiklos, bet politikoje, ypač veikiant užsienyje, ne kiekvienas aktas gali būti pateisinamas patriotizmu: čia reikia mokėti nuo daug ko susilaikyti bei parodyti santūrumą, kad, norint gero, nepadarius savo kraštui ką nors negero bei nenaudingo jo politikai.

Su tikra pagarba
Kazys Škirpa.

Red. pastaba. Neliečiant šio p. K. Škirpos pasisakymo iš esmės, tenka pastebėti, kad VLIKas, nors ir nedalyvaujant KD grupei (kuri įsijungė tik 1943-44 metų žiemą), veikė nuo pat vokiečių okupacijos pradžios, kada jis ir buvo susiorganizavęs. Joks LAFas VLIKo organizavime nedalyvavo, o kiek paskiri LAFo nariai VIKOo organizavime bandė reikštis, tiek jie tą sumanymą traukė ir ardė. Jie, pagaliau, ir dabar VLIKą apleidė. Škirpumas tas, kad dabar tiktai jie patys pasitraukė, o VLIKą organizuojant jie sutrukdė ir KD grupei i įsijungti. Tai viena. Antra: Išėjusieji iš VLIKo „sąjūdžiai“ buvo priimti tais vardais, kokiais jie iš jo išėjo ir jokio saito tai su LAFu arba su Laikąja (1941 metų) vyriausybe neturėjo. Todėl „Vienybės Sąjūdžio“ ir „Lietuvių Fronto“ pasitraukimo pareiškimas yra tuščia frazeologija, nors ir su pretenziais užsimojimais. Trečia: LAF turėjo formalinę reikšmę tik vokiečių-rusų karo pradžioje, ligi vyko tūlas perversmas, o po to kiekvienas asmuo tuoju pradėjo reikštis pagal savo nusistatymus, ir visi prišimena p. Prapuolenio radijo kalbas, nieko bendra su LAFu neturėjusias. Ketvirta: Kiek LAFo įtakos buvo 1941 metų spon-taniškame Lietuvos žmonių sukilime prieš okupantus, šandien dar peranksti kalbėti, bet viso to sąjūdžio LAFas tikrai neturi teisės savintis.

Svarbu visiems,

BUVUSIEMS POLITINIAMS KALINIAMS

Visi laisvojo pasaulio lietuviai, žavisi Lietuvoje pasiliku-sių tautiečių gyva tėvynės meile ir jų didvyriška kova dėl Lietuvos laisvės.

Lietuvos kančios ir mūsų broilų ir sesių kruvina kova visus mus įpareigoja visą gyvenimą skirti Lietuvos išlaisvinimui ir lietuvių tautos gyvybės išgelbėjimui.

Ta kovos dvasia, deginanti visus lietuvius, nacių kalinimui se bei koncentracijos stovyklose kentėjusius tautiečius su-būrė i Lietuvos Antinacinės Rezistencijos buvusių politinių kalinių Sąjungą, kad būtų galima organizuoti įsijungti i žūtbūtinę lietuvių tautos kovą.

Sąjunga įsteigta 1945 m. rug-pjūčio m. 28-29 dd. Augsburgė i-vykusiam visuotiniame lietu-

vių buvusių politinių kalinių suvažiavime.

Tame suvažiavime buvo no-rėta įsteigti bolševikų ir nacių kalėjimuose buvusiems politi-niams kaliniams bendrą Sąjun-gą. Tačiau anuo metu, kada prieš Sovietų Sąjungą ir komu-nistus nei žodžio nebuvo gali-ma pasakyti, tokios Sąjungos nebuvo galima įsteigti. Todėl nutarta kuriamąją Sąjungą pa-vadinoti šiuo vardu: „Lietuvos Antinacinės Rezistencijos Bu-vusių Politinių Kalinių Sąjui-ga“.

Nepaisant buvusių aplinkybių, visi jautė gyvą reikalą su-organizuoti ir bolševikų kalė-jimuose kankintus lietuvius ko-votojus, todėl jau sekančiame LARbpk Sąjungos suvažiavi-me, i-vykusiam 1947 m. rug-pjūčio i 6 pusl.

Lietuvoje pp. Milleriai gyvenę gerai.

P. J. Milleris iš pat jaunystės pasireiškė kaip talentingas statybininkas. Darbu turėjo daugybę. Nesėjo jų dirbti. Ir uždirbdavo. Jaunikačiui bu-vo kupinas gyvenimas. Nuotai-kas jam suardė kariuomenę. P. Milleris kariuomenėje taip pat turėjo sėkmę ir buvo vyres nysis puskarininkis, tarnavęs mokamoje kuopoje. Deja, kar-tą kuopa atsisakė valgyti vaka-rienę, nes ji buvusi blogų pro-dukty. Iškilio byla, kuri atsidū-rė Kariuomenės teisme. Ir nors P. Milleris tada kuopoje ir nebuvo, bet ir jis buvęs pri-kergtas prie bylos, ir — nete-kus laipsnio ir dar gavęs 3 mėn. drausmės batalijono... Tai nu-lėmė net ir jo išvykimą i užsie-nius.

Teisybės stipriai stokojo besikuriančioje Lietuvoje, —sako p. Milleris. — Tas mane, jauną žmogų, stipriai veikė. Be to, atrodė, kad neišvengia-mas ir karas. Todėl ir nusprendžiau vykti i Kanadą.

I Kanadą atvykęs 1927 me-tais. Žmona atvyko sekančiais. Po pusantų metų atėjo depre-sija, kuri čia, Kanadoje, pridā-rė komunistų. Likę be darbo, žmonės liko ir be pragyveni-mo šaltinių. Depresijoje žmo-nės metėsi iš vietos i vietą, ap-guldami traukinius ir veržda-miesi i prekinis, kur daugelis ir žuvo.

Tada ne tokios buvo nuo-taikos, kaip dabar. Ateivius tada labai blogai sutikdavo. Ypač prancūzai nemėgo atei-vių, —sako p. Milleris. — Bet ši pažiūra išnyko, jau prieš kokią dešimtį metų. Dabar jau

Milleriukas, kuris nuo jaunystės jau buvo išmislingas ir na-gingas. Doktoras pas jį pastē-bėjęs ypatingą lazda i klausia, kas tai do prietaisas?

— Tai kučis, — jis atsakė. — O kas tai yra tas Kučis? — teiravėsis doktoras.

— Tai pagerinta lazda varyti i „gurbą“, „kalelę“...

Dr. J. Basanavičius buvęs su Vilkaviškio teisėju Gelgaudu. Jis prisiminė jaunsystės laikus, kai jie ganė ikaules ir patys va-rinėję „kalelę“ ir panorėję praktiškai prisiminti tą žaidi-mą. Jie abu nusirengę švar-kus, davė juos palaikyti pieme-nukui Juozukui ir patys pradē-jė varinėti kalelę... Dr. J. Ba-sanavičius pasinaudojęs Juozu-ko kučiu — lazda su užmautu ant galo avino ragu.

Dr. Basanavičius dažnai, parvykdavęs i tėviškę (kai jau brolis buvo susitvarkęs), vis atsilankydavęs pas Millerius ir kitus kaimynus ir užrašinėda-vęs pasakas, patarles, dainas ir kitokią tautosaką, kuria jis domėjosi visą gyvenimą, ją at-sidėjęs rinko kaip brangiausią tautos turtą.

Kadangi p. Petronėlė Lau-kaitytė-Millerienė yra kilusi iš kaimyninio Ožkabalių kaimo — Grajauskų, tai ir ponias Mil-lerienė turi daug prisiminimų apie didįjį lietuvi, kurio dėka Lietuvai patekėjo „Aušra“, lė-musi naują laisvės rytojų

Tiek sužinojus apie dr. J. Ba-sanavičių, negalima tai nutylē-ti visuomenei, kuriai idonius kiekvienas jo gyvenimo bruo-žas, kiekvienas faktas.

Bet gi patys pp. Milleriai?

Kaip Kanadoje kūrėsi lietuviai

31. TYLIŲ IR KUKLIŲ VISUOMENININKŲ SEIMA VILLE LASALLE

Pp. Millerių šeima pažįstama ne man vienam, kaip tyli ir kukli šeima, tačiau neabejoti-mai visuomeniška ir tolerantiška. Su pp. Milleriais pirmą kartą teko susipažinti įsteigiant Montreale lietuviams gegužinėms vietos. P. Juozas Mill-leris nesigailėjo nei laiko, nei stropių ir nuosirdžių pastangų, įieškant gražios vietos visoje Ville Lasalle apylinkėje. Pas-kui Juos vis matydavau popie-tiniuose subuvimuose, kuriuo-se jie visada dalyvauja ir reiškiasi kaip puikūs šokėjai.

Bet sužinojus, kad vieninte-lis jų sūnus Juozas Patrikas, baigęs kolegiją, jau metus stu-dijuoja McGill universitete, ra-dau reikalinga nuodugnau su-sipažinti su šia šeima, o ką ra-dės joje vertinga, ryžtuosi pa-skelbti ir „NL“ skaitytojams.

Dr. Jono Basanavičiaus kaimynai.

I mano klausimą, iš kur kilę?

— Iš Ožkabalių kaimo, Vil-kaviškio apskrities, — atsako p. Milleris.

— Taigi iš to pat kaimo, iš kurio yra kilę ir Lietuvos pri-sikėlimo pranašas ir tautos pat-riarchas dr. Jonas Basanavi-čius? — sakau.

— Taip. Mes buvome kai-mynai. Ir dr. J. Basanavičių aš daugelį kartų esu matęs ir kalbėjęsis pačiuose Ožkabaliuo-se, —sako p. Milleris, ir pla-

čiai pasakojo apie susitikimus ir daktaro brolių Juozą, kuris iš tėvų buvo paveldėjęs didelę, 60 margų, gražų ir geros žemės ūkį. Deja, Juozas Basanavi-čius turėjo didelę silpnybę — mėgo be saiko gerti. Todėl, kai reikėdavo išvykti kur i viešna-gė arba i atilaidus, pas p. Mil-lerio tėvus ateidavęs pasisko-linti drabužių... Ta silpnybė jam brangiai kainavo. Kartą, šaltą žiemą, ketvertas „bičiulių“ gerokai išilinksmiusių, grįžo namo. Apsidairę žiūri, Juozo Basanavičiaus nėra rogē-se. Grįžo įieškoti bet surado tiktai už 4 kilometrų, ir jau vos gyvą sušalusį. Pasekmė bu-vo ta, kad rankų pirštai nukri-to. Ši jauno žmogaus nelaimė jį prablavinio visam amžiui: po to jis ne tiktai metė gerę, bet ir be pirštų likęs taip įsimitri-no, kad pats prie rankų prisitaisė tokius prietaisus, kad ir, pagaliau, taip sutvarkė ūkį, jog buvo miela pažiūrėti. Ir išau-gino gražią šeimą. Deja, sū-nus Jonas, kuris buvo giriniu-ku, okupantų sovietų išvežtas i Sibirą.

Prisiminimas apie kučį ir kalelę...

P. Milleris prisimena idomų epizodą iš susitikimo su dr. J. Basanavičium. Kartą daktaras jaunutį Juozą Millerį radęs lauke ganant galvijus. O pie-mens juk prasimano visokių prašmatnybių. Juo labiau J.

Ir pp. Milleriai labai gražiai supranta mokslo ir šviesos reikšmę.

— Mes nenorim, kad mūsų sūnus dirbtų tokį sunkų darbą, kaip mes dirbome, —sako pp. Milleriai. — Todėl sūnų leidžiame i mokslus, nors tas ir brangiai kainuoja.

Sūnus studijuoja teisę.

— Mes norėjome, kad mūsų sūnus studijuotų mediciną. Ir jis tam buvo labai palankus. Bet nuvykęs i JAV ir pasikal-bėjęs su savo giminaičiu, kur-is baigė farmaciją, jis pakeitė nuomonę ir, sugrįžęs, pradėjo studijuoti teisę, sako pp. Mil-leriai.

Man regis, kad medikas lietuvis Montrealy turėtų ge-resnį gyvenimą, nes čia tėra tik-tai vienas lietuvis gydytojas, —sakau, — bet žmogaus laimė dažnai pareina ir nuo jo pacio. Visokių atveju, tegul tiktai bai-gia aukštąjį mokslą, o pragy-venimą turės visuomet. Teisė-gi turi savo privalumų.

Norisi pabrėžtinai pagirti, kad pp. Milleriai sūnui tikrai nori gera ir nieko nesigaili. Del didelės konkurencijos i universi-tetą sunku įstoti. Todėl pp. Milleriai sūnų, — gerai baigus-i High School, leido i George-William College ir tiktai po to i McGill universitetą. O ten konkurencija tikrai didelė, nes ir šiemet pusė studentų po me-tų iš Teisių fakulteto buvo at-leista namo, o p. Juozas Patri-kas Milleris sėkmingai perėjo i sekantį semestrą. Ir palinkē-sime jam ištvermės ir sėkmės, o tėvams geros vilties sūnų su-silaukti diplomuotu teisininku.

Bus daugiau.

JURGIO JANKAUS „Paklydę Paukščiai”

RAŠO DR. H. NAGYS.

Jurgis Jankus, vienas pačių produktingiausių mūsų prozaikų, skaitytoją apdovanojo šią vasarą nauja dviejų tomų knyga. Su tam tikrais rezervais ją galima pavadinti romanu; o įsieškodami knygai tikslesnio apibūdinimo rasiame, kad vo kiekvi literatūroje dažnai naudojamas terminas „Unterhaltungsliteratur“ — jai bene labiausiai tiks. Minėtasis terminas labai taikliai apibūdina nepretenzingas, lengvesnio turinio, platiems meninio žodžio mylėtojų sluoksniams pasiskaityti skirtas knygas. „Paklydę paukščiai“ skaitytoją įstengia suintriguoti nuo pačių pirmųjų puslapių, priverčia romaną skaityti neatsitraukiant ligi paskutinio puslapio, sumaniai nutylint esmines ir neesmines detales, po truputį nutraukiant slaptumą šydą nuo pagrindinių veikėjų ne kasdieniškos praeities kelių ir klystelių. Šia prasme, t. y. skaitančiojo užintrigavimo, Jurgio Jankaus romanas pralenkia nevieną mūsų prozos knygą. Pažymėtinas taip pat, jau kitose Jankaus knygose pastebėtas, drąsus ir užtikrintas veikėjų charakterizavimas, ypač trumpi ir šviežūs dialogai, švari ir taisyklinga kalba, pajavirinta saikiomis stilistinėmis puošmenomis. Žodžiu, pats pirmasis, išorinis naujosios knygos išpūdis yra malonus; jį lyg dar labiau pabrėžia skoningi dailininko Prano Lapės aplankai.

Patiekus dar trumpą knygos turinio santrauką, būtų galima šį aptarimą baigti. Tačiau Jurgio Jankaus naujoji knyga yra jau spėjusi išsiskirti keletą idomių (mūsų recenzentams charakteringų) pastabų, neravingo nepasitenkinimo šuktelėjimų, pritarimo katučių ir dvikovon pasiryžusių nusiųstų po kojomis pirštinių. Tai viena priežastis, kodėl norėtu me prie „Paklydusių paukščių“ ilgėliau sustoti.

Antroji priežastis: mūsų manymu, autorius vis dėlto yra no rejęs daugiau duoti, nei paprastą, pasiskaitymui skirtą, kūrinį. Toji tendencija ryškėja išgilinus į pagrindinio knygos personašo-rašytojo — tai vienur, tai kitur pareiškiamas mintis. Panašius, skaitytoją pamąstyti kviečiančius, aforizmus pasako ir kiti knygos veikėjai. Pagaliau, ir pačios knygos pagrindinė tendencija — moralinių dogmų reliatyvumas, kai jos susiduria su gyvenimiškąja tikrove — neliečia šią knygą, greitomis aptarus, palikti lentynose.

Vienam mūsų dienraštyje apie naująją Jankaus knygą buvo trumpai drūtai pasakyta, kad tai nemorali, žmogaus neauklėjanti, knyga ir jos jokiū būdu neverta skaityti nei seniem, nei dar labiau — jauniems. Apie literatūrinę knygos vertę tenai nebuvo užsiminta, tarytumei grožinės literatūros kūriniui tokie kriterijai nebuvo niekad taikomi. Ši tendencija įsidėmėtina! Jau kuris laikas mūsų spaudoje, lėtai bet planingai, skelbiami tokie samprotavimai. Ne labai seniai teko skaityti viename mūsų rimčiausių žurnalu, kad geriau esą, jei tautoje randame moralizuojančių, kad ir vidutinio meninio lygio rašytojų, negu moralinių ir etinių principų apologetiką neužiimančių — nors literatūriškai ir labai pajėgių — kūrėjų. Tokie pasisakymai, spausdinami rimtoje spaudoje, yra — švelniai kalbant — nesuprantami. Argi tuo norima pasakyti, kad rašytojo laisvės panaikinimas būtų propaguojamas ir šiaip geležinės uždangos? Kad patys pagrindiniai ir augst to meninio lygio kūrybai būtinai reikalavimai (laisvas temos pasirinkimas ir laisvas jos išsakymas galimai tobulesne menine forma) tebutų tol respikuotini, kol autorius atstovauja kritikui priimtina pasaulėžiūra?

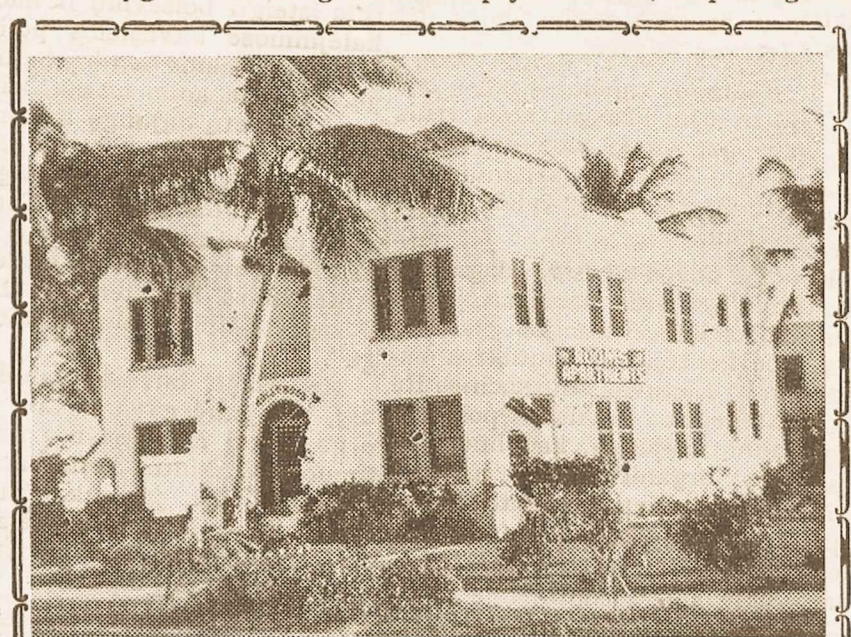
Nuobodu (bet atrodo būtinai!) kartoti, kad literatūriniam kūriniams tegali būti taikomi tiksliai ir tiksliai literatūriniai kriterijai. Kiek viena knyga, pretenduojanti į grožinę literatūrą, bet užsimanti vienokios ar kitokios pažiūros bekrasie agitacija ar deklaracijomis, tėra paprasta prietiko moji rašliava, įklasifikuojama tam tikrų specialių raštų skyriun. Puoselėdami ir platindami tokias su literatūrinu vertinimu nieko bendra nemeturinčias tendencijas, vieną dieną būsime ne tik tai namų,

be savo žemės, be kalbos, bet paviršutiniškų ir nebeįtikinančių pat ir be jokios, betkokio čiu priemonių. Tokie, sakydamosios vertos, grožinės literatūros. Tad Jurgio Jankaus naujai pasivaikščiojimai (knygos įsai romanais jokiū būdu nėra vyriausias herojus mato jos su nevertingas todėl, kad jamie purvintus batukus ir intriguos vaizduojam: žmonės nėra (įprastiniu požiūriu) moraliūs arba dorovingi. Pagaliau, autorius kaip tik tai ir nori šioje knygoje parodyti, kad pastarieji terminai gyvenime yra dažnai labai realiatyvūs ir sunkiai tokių pat netobulų bei klystančių žmonių sprendimai nulemiai. Ir klumpantis žmogus yra žmogus — nori mums pasakyti Jurgis Jankus.

Mums rašytojo mintis nėra literatūrinio vertinimo kriterijus. Aptariančiojo uždavinys tėra nustatyti kiek galima tiksliau, tuo pat metu atstintiksliau, į tai, ką autorius yra pasiryžęs pasakyti. Pagrindinis recenzento uždavinys prasideda tada, kai jis ima vertinti kiek meniškai pajėgiai autorius savo mintį ir forminę. Kitokio literatūrinio kūrinių vertinimo nėra — kas ima moralizuoti ir barti autorių už vienokį ar kitokį temos pasirinkimą ar trakavimą, nežino, kad jo lūpomis kalba nebe literatūros kritikas, bet savo mintijimą kitam norįs primesti žmogus.

Ir tiksliai klausdami kiek Jurgiu Jankui pavyko per savo knygos veikėjų gyvenimą ir žodžius išsakyti savo idėją, atsikleisti prieš mus savąjį kūrybos pasaulį, mes randame kai kurių stambesnių ir smulkesnių nedateklių, apie kuriuos čia ir kalbėsime.

Knygos kompozicija įdomi, bet nevisur pakankamai stipriai sucementuota. Ypač tai jakes, nesuprantamo pavydo ryškų, kai autorius slaptinęs — nes intrygos vardan griebiasi kaip jau minėta, tarp daugelio

JOS. YASAUSKIS

1720-24 Buchanan Street, Hollywood, Florida.
Graziausia ir patogiausia vieta Vakacijoms, tai palmuotame Hollywood Floridoj. Apartamentus užlaikome pirmos rūšies su visais patogumais. Kviečiu visus lietuvius atsilankyti į saulėtą Floridą, nes čia būna nuolatinė vasara. Svečius iš geležinkelio stoties parsivežame, paskambinus telefonu 3290.

čiame verandos kampe tuščias fotelis nukreiptas į Grosos viršūnę. Ji lėtai jame pasinėrė, neatitraukdama akių nuo tamsės jancios viršūnės, kuri dabar dvelkė didžią gyvybę. Ten rinitinėsi, šokinėjo balti pūkai, milžiniški debesys su ja grūmėsi ir nugulėti, su perskrostom krūtinėm, plaukė tolyn, o juos vijosi baugūs balsai, tartum verždamiesi iš dūsaujančios plačios krūtinės.

Kažkas palietė fotelį. Greta savo rateliuose tūnojo nepažįstamas, jau prie stalo patraukęs jos dėmesį. Jie sėdėjo tylėdami, bet artimi, tartum seni draugai, nes čia, Grosos pavėsyje, tai buvo taip natūralu, tokie menkučiai atrodė žmonių papročiai, įprastas mandagumas.

— Jūs kopsit į kalnus?
Ji papurtė galvą:
— Nežinau, atrodo, neišdrįsiu.
— O aš jau pasiruošęs, viskas laukia kambary: virvės, lazdos, batai...

Ji nustebsi pasižiūrėjo į jo ratukus, į vilnone antklode susuptas kojas.

Jis pagavo jos žvilgsnį, ir platus šypsnyš sužydo lūpose:

— Dar savaitė ir baigsis mano priverstinis sėdėjimas. Tada į kalnus, kur saulė žėri, kur po kojomis, tvirtomis kojomis girgžda amžinas sniegas; o kaip jis girgžda, tvirtų rau meninių kojų minamas! Vis aukštyn, nepailstant, šokinėjant per plyšius, kabant virš bedugnų, kopiant į stačią uolą, slystant tarp pakalnių, bet vis pirmyn ir pirmyn, į pačią viršūnę, kur tik išrinktieji, kurių raumenys atlaiko, kurių kojos nevirpa nuo bedugnų, kurių žingsnis tvirtas, platus, ne-nuilstamas, galįs eiti dieną, antrą, trečią. O aš ruošiuosi, pui kiausios lazdos kambaryje jau laukia šeimininko, pakilsiu ry tą ir į ten...

— Klasingas šis kalnas, daug turi paslėptų prarajų, reikia gero šuolininko, reikia įtempti kojų raumenis iki paskutinio, reikia, kad jie būtų plieniniai; girdi, tamsta, plieninės kojos. Batai sunkūs, geležiniai kaustyti, bet užtai žingsnis tikras, tartum prilimpa prie uolos...

Ji nenuleidžia nuo jo akių, ją kerį jo ekstazė, degančios ugnimi akys, virpąs susijaudinimu balsas.

KULTŪRINĖ KRONIKA

PROF. M. BIRŽISKAI PAGERBIMAS

rengiamas A. L. T. Los Angeles skrydis, įvyks rugsėjo 28 listai, baletininkai, režisieriai d. Karls Restorane (Vernon & Crenshaw Bl.). Į rengimo komitetą įeina: M. Aftukienė, grafijos, fotografijos ir kitokių, prof. K. Alminauskas, A. Deriengienė, A. Dabšys, F. Kudirka, dr. P. Pamataitis, A. Skyrus, M. Starkus, Steponavičiai ir J. Uždavinsys.

LEIDŽIAMA KNYGA APIE LIETUVIŲ TEATRĄ.

Yra leidžiama knyga apie lietuvių teatrą — Lietuvoje, tremtyje, Amerikoje ir visame pasauly. Leidinį redaguoja rašytojas Stasys Santvaras, leidėjas — žinomas spaustuvininkas, išleids „Tolimuosius kvadratus“ Juozas Kapočius.

jo neįtikinamų poelgių, neįtikinami jo dirbtina scena, kai jis apipavidalinti, išdėstyti ją sausiai nužudo apie meiliadulkes (vienas pačių silpniausių knygų dialogų!) kalbantį Praną. Ir patsai Pranas, turįs atstogai, klupimai ir kėlimasis, kovauti lyg ir idealistą studentą, bekraujį ir sentimentaliu de besy nuolat skendintis veikėjas. Daiva — pagrindinis moteriškai /personazas, centrinė knygos figūra, per daug jau sumistinta ir labai dažnai neįstengia persunkti gyvu krauju knygines savo schemas. To mūsų prozos knygų pagrindikos čia būna visos ir visų pasinė yda), — atiduota, autoriaus skaitymui rašomų knygų moterys! — nuostabiais veidais, dar nuostabesnėm akim, balčiaisais dantim ir būtinai nelaminais, sentimentalios ir verkšlynančios, gražiamos kancijų ir aukojančios save kitų gerovei. Jos pasiskandinimas — irgi tės.

trafaretiškas sprendimas, kurio problematiškumą tik dar labiau paryškina knygos pabaigoje pridėtasai (sapno forma) jos konfliktas su Aleksu. Berdrai knygos atomazga kompoziciniai silpnoka, nes atrodo, kad autorius nebeįstengęs tiesiogine forma pateisinti savo herojų vienokių ar kitokių sprendimų, pasiryžęs pasinaudoti labai slidžia išėtimi — leisti savo vyriausiam herojui susirgti nervų priepuoliu ir visą lemiamų įvykių grandį ir priežastiną gumą regėti karštligėje.

Nežiūrint šių silpnybių, skaitytojas, perskaitęs knygą, pagalsvos apie žmogaus gyvenimą ir likimą, sustos ties vienu kitu lemtingu sprendimu, kurie taip dažnai sutinkami žemiškoj kelyje, kai žmogaus gyvenimas paliečia kitų gyvenimą ir kai labai sunku pasakyti, kurį galima vadinti tikru žmogumi, kurį ne. Gal būt, visi mes nesame verti žmogaus vardo?

— netiesiogiai ir tiesiogiai sugestionuoja autorius.

„Paklydę paukščiai“ turi daug įdomios medžiagos. Jur-

Beje, keletas žodžių dėl gausiai pažėtų knygoje aforizmų. Jie mūsųose, atrodo, ima virsimada. Keletai recenzentų, pra eitais metais ir šių metų pradžioje, iškelus kalendorinius aforizmus filosofinė augštumon, jie palengva gali išvirsti pavojinga prozaikos liga. Deja, aforizmai knygai suteikia vieton pretenduojamos gėlmės, labai naivų, paviršutinišką pobūdį. Problema prozos veikale yra iškeliama ir sprendžiama personažų gyvenimu, bet ne paties autoriaus sugalvotais ir sa vo veikėjams primestais „giliais“ pareiškimais. Jurgis Jankus yra pakankamai stiprus rašytojas, todėl šioje jo knygoje kai kur įterptieji aforizmai reikia tikėtis nepasidarys permanentiniu raiškinium. Saikiai, ir vietoje, panaudoti jie pateisina mi, bet jais forsuoti gelmių nereikėtų.

Knyga skoningai išleido „Gajbija“, Brooklyn'e. Pirmojo tomo kaina \$ 2,20, antrojo — \$ 2,60.

H. Nagys.

R. SPALIS

KALNAI

Pensione vakarienės metu buvo triukšminga. Stebuklingai minkštas, be mažiausio dvelkimo, vakaras išviliojo tiek ligonius, taip sveikus į verandą.

Jurida, pabėgusi iš dulkino miesto, kaip kūdikis svaigo naujais vaizdais. Pilna krūtinė traukdama skaidrų kalnų orą, jį pasijuto tos įvairiaspalvės, laikinai nuo rūpesčių ir kasdienybės atitrūkusios minios narys ir stengėsi pasigerti jos nuotaika, šypsojos išsiveržus kur juokui, liūdėjo matydama skausmų išvagotą veidą; bet ilgai niekur neužtrunkančios smalsios akys dažnai šokinėjo po toli matomą ilgą, išvagotą slėnį, priklotą eglėnų, pribarstytą baltų namukų, o ten, toličiau, masyvūs kalnynai, savo viršūnėmis siekį debesį, ir toji, kaip karalienė tarp tarnų, išsišovusi Grosos viršūnė, žaibuojanti kruvina šviesa nusileidžiančios saulės spinduliuose.

Nenumaldomos jėgos veikiamą, Jurida pasuko galvą ir susidūrė su į ją išsipyrusiomis akimis. Vos dviejų staliukų atstume, kėdės pavidalo patogiuose rateliuose sėdėjo vyras. Pirmas impulsas buvo nusiūkti, bet — neįstengė. Tokio puikaus jį dar nebuvo mačiusi. Tie tankūs, juodi, uždrįbę ant išdidžios kaktos plaukai, tie iškapoti taisyklingi bruožai, tas lipšnus paslaptimi dvelkias žvilgsnis...

Jis jai nusišypsojo kaip senas pažįstamas, ir tame šypnyje buvo tiek draugiškumo, tiek vyriškos šilumos, kad ji tuo pačiu atsakė, bet, ant savęs pyktelėjusi, pasilenkė ties lėkšte.

Tuo tarpu baigėsi vakarienė. Tarnai jau tvarkė staliukus, kai nuo kalnų šoktelėjęs lengvutis vėjas atnešė sniego dvelkimą, ir jautresni svečiai vienas po kito skubėjo į šiltą pastogę.

Jurida pirmą vakarą pasiryžusi aprėpti gamtos grožį, vis slinko sustodama, gaudydama nepaprastus vaizdus. Pa-

Jis lenkiasi ties ja, ima jos ranką.

— Jūs kopsit su manim?

— Taip, — atsako sumišęs ir nusuka galvą. Ji bijo parodyti savo susižavėjimą, džiaugsmą.

— Dar savaitę aš priverstas ilsėtis, bet jūs turit eiti į Nevalį pas geriausius kalnų vadovus, kurie jau daug kartų buvo pasekę Grosos viršūnę. Skubėkit, vėliau kiti pasamdys. Neatsisakot? Ir mes žengsim, tvirtai, statydami sveikas kojas.

Jo balsas toks gilus, maldaujantis, net ji šypsoi.

— Gerai. Ryt, o už savaitės į kalnus.

Jis patenkintas atsiduso.

— Dėkoju jums. Iki rytojaus, panele. Skubėkit į kambarį, jūs visa ivrpat. Naktys čia žvabrios, skubėkit į šilumą. Iki rytojaus...

Jurida kaip sapne. Ji pasiryžusi rytdieną anksčiau keltis, kad iki pusryčių suspėtų grįžti. Ji sustabdo einančią slaugę ir klausia kelią į Nevalį.

Užkalbinta smalsiai į ją žiūri.

— Jūs jieskosit ten vadovo į Gross viršūnę, tiesa?

Jurida lykteli. Slaugė paslaptinai purto galvą:

— Jau daug ten ėjo mergaičių. Visos tokios kaip jūs: jaunos gražios, visos jo siūstos, bet rytojaus dieną jos jam melavo: vadovai išėję, niegreit grįšią, jų nėra, ir jūs taip darysit.

— Bet kodėl?

— Nes jis be kojų...

Jurida nusigandusi šūkteli:

— Viešpatie!...

Slaugė tęsia:

— Jis rytoj iš pirmo žvilgsnio supras jus žinant jo paslaptį ir atlaikus, vengdamas jūsų akių, išklausys paruoštą melą, bet atvykus naujai, jis vėl pasakos apie keliuonę į kalnus, apie tvirtas raumeningas plieno kojas. Tai visos jo gyvenimas, tai visos likęs džiaugsmas.

— Neverkit, panele, eikit ramiai miegoti...

„METUGES“.

Tokiu vardu išleidžiamas Birutės Pūkelevičiūtės eilėraščių prozoje rinkinys. Leidžia Toronto leidykla „Baltija“, spaudos darba atlieka spaustuve „Banga“. Viršelis, iliustracijos ir meninė knygos priežiūra dail. Juozo Akstino.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPE

Los Angeles amerikiečiams yra gerai žinoma. Iki šiol jau yra užkviesta spalio 10 — 11 dd. Tarptautinio instituto ir spalio 19 d. šokti Civic auditorijoje, Glendale, Calif. Grupę sudaro apie 30 jaunuolių. Jai vadovauja L. Zaklėkienė.

NEW YORKE ATIDARO MA KONSERVATORIJĄ

Artimiausiu laiku New York'e atidaroma rusų konservatorija, kurios mecenatas yra kunigaikštis Bieloselskis-Bielozierskis; garbės direktoriumi išrinktas žinomas rusų kompozitorius, jau senelis, Grečani-novas, kuris gyvena New York'e; profesorių tarpe bus Jure-nevas, Levickienė ir kt.

LIETUVIŲ KULTūros FONDO DRAMOS VEIKALO KONKURSAI

Lietuvių Kultūros Fondo laikinė JAV Apygardos Valdya, gerai suprasdama dabartinį sceninių veikalų trūkumą ir norėdama paskatinti dramaturginę kūrybą, skelbia konkursą dramų veikalui parašyti šiomis sąlygomis.

1. Dramos veikalo temą ir rūšį pasirenka pats autorius.
2. Veikalas turi būti literatūriškas ir sceningas.
Pastaba: Pageidaujama, kad šis veikalas, atsižvelgiant į šių laikų aplinkybes, būtų lengvai įmanomas pastatyti ir jo vaidinimas truktų ne ilgiau kaip tris valandas.

3. Konkursinis veikalas įteikiamas Lietuvių Kultūros Fondo Valdybai ligi 1952 metų gruodžio m. 31 dienos.
Pastaba: Šiame konkurse kviečiami dalyvauti viso pasaulio lietuviai.

4. LKF valdybai turi būti atsiųsti du rankraščio egzemplioriai, ranka ar mašinėle rašyti ir slapyvardė pasirašyti; autoriaus pavardė pranešama atskirame voke.

5. Už pripažintus veikalus skiriamos dvi premijos:

I — 500 JAV dolerių,
II — 300 JAV dolerių.

6. Konkursiniam veikalui įvertinti LKF Valdyba sudaro komisiją iš LKF pirmininko arba jo įgalioto asmens, dviejų Rašytojų Draugijos Valdybos skirtų narių ir dviejų profesionalų aktorų.

7. Komisija savo nutarimus kurį numatoma išleisti apie Ka-daro paprastą balsų daugumą. lėdas. Į šią knygą tilps tik tie

Balsams pasidalinus po lygiai nusveria pirmininko balsas.

8. Konkursui pasibaigus, rankraščiai gražinami autoriams; jiems paliekamos ir visos veikalo panaudojimo bei išleidimo teisės.

9. Konkursiniai veikalai siunčiami ir visais kitais konkurso reikalais susirašinėjama šiuo adresu:

Jonas F. Daugėla
1863 West 47 str.
Cleveland 2, Ohio.

10. Šis konkursas nutarta ekelbti ir jo taisyklės priimtos L.Fondo laikinės JAV apygardos valdybos posėdyje 1951 m. lapkričio m. 4 d. dalyvaujant valdybos pirmininkei A. Augustinavičienei ir nariams prof. dr. Pr. Skardžiui, Ign. Malinauskui, St. Brazdžioniui, K. Tallat-Kelpšai, A. Laikūnui, J. F. Daugėlai.

Pakartotinai skelbdami šias taisykles lietuviškoje spaudoje visų dėmesiui, LKFondo valdyba turi painformuoti, kad veikalai šiam konkursui jau pradėjo plaukti ir šiuo metu tariamasi su Rašytojų Draugija dėl galutinio įvertinimo komisijos sudarymo. Sudarius įvertinimo komisiją, apie tai tuojau bus pranešta spaudoje. LKFondo valdyba laukia visų galimai gausiau dalyvaujant šiam dramų veikalo konkurse.

NAUJOS GAIDOS

Ksaveras Strumskis išleido komp. Juozo Gruodžio 4 kompozicijas: 1. Visur tyła, 2. Agonelės, 3. Rūta ir 4. Rugia-gėlės. Kaina 1,50 dol. Galima gauti „Neprikli. Lietuvos“ redakcijoje, 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q.

KOREKTŪROS KLAIDA

Klaidingai buvo atspausdinta apie Kastyčio knygą „Kolektyvinė prausykla“. Ji turi 95 puslapius.

— Piknikai Los Angelyje įvyksta beveik kas sekmadienis. Rugpjūčio 10 d. buvo pirmasis radijo pusvalandžio piknikas. Rugpjūčio 17 d. „Lietuvių Dienų“ sėkmingas piknikas. Šv. Kazimierio parapija rengia pikniką rugpjūčio 31 d. Arroyo Seco Parke. Jame turės tautinių šokių ir dainų programą.

LIETUVIŲ DIENŲ LEIDYKLA,

kuri iki šiol jau yra išleidusi poezijos antologiją „Žemė“ ir St. Būdavo apysaką „Varpai Skamba“, dabar jau baigia spausdinti prof. Mykolo Biržiškos knygą „Lietuvių tautos kelias“. Taip pat renkama medžiaga Amerikos lietuvių bibliografiniam vardynui, pavadintam „Žinomieji Lietuviai“, kurį numatoma išleisti apie Ka-daro paprastą balsų daugumą. lėdas. Į šią knygą tilps tik tie

Mokslo-technikos naujienos

ARCHEOLOGAI ATRANDA SENOVĖS INDENŲ LIEKANŲ.

Darbuštūs studentai, mokslininkų archeologų vadovaujami, kasmet daugiau ir daugiau ištiria Kanados istoriją ir priešistoriją.

Kasinejimai ir tyrinėjimai Manitoulin saloje ir netolimo Georgian Bay krantuose rado šautuvų ir kitų išdirbinių, kurie buvo vartojami 1000 metų prieš europiečių Šiaurės Amerikos kontinento atradimą.

Wilfrid Jury, indenų archeologijos globėjas, tiki, kad netoli Midland yra atrastas istorinis Kanados paminklas: bažnyčia, kur mišias belaikant buvo Iroquois indenų pagrooti Brebeuf ir Lalemant, žinomi Jezuistai.

Į pietvakarius nuo Midland'o, netoli Cookstown, tyrinčia užkasto Huran kaimelio likučius. Tas kaimas buvo vienas iš indenų tautos pietinių postų, kuris 1649 m. Iroquois indenų sunaikintas.

Daug iroquois indenų atvyko po amerikonių revoliucijos prieš britų karūną Kanadon ir įsikūrė Ontarijos pietvakariuo se. Kita grupė įsikūrė vienoje saloje St. Lawrence upėje, netoli Montrealio. (CS).

ALYVOS GAMYBA JAV

1951 m. JAV pagamino 2.245 milijonų statinių alyvos (1950 m. 1972 mil. st.), kas su darė 56 proc. pasaul. gamybos 1950 m. — 52 proc.). Tas 4 proc. padidėjimas pakeitė vyra-vusią iki to laiko JAV pasauli-nės gamybos nuosimęto mažėjimo tendenciją, kuomet tas nuosimtis krito reguliariai nuo 67 proc. 1943 m. iki 52 proc. 1950 m. Svarbiausios nuosim-čio padidėjimo priežastys yra šios: 1) mobilizacijos progra-mos vykdymas, 2) suvartojimo padidėjimas namų reika-lams ir pramonei, 3) uždary-mas Irano aliejaus laukų ir su-stojimas Abadano rafinerijos. Ryšium su pastaruoju faktu, alyvos eksportas JAV, kurs nuolat krito iki šiol, 1951 m. pakilo iki 156 milijonų statinių arba 45 mil. st. daugiau negu 1950 m. Prie alyvos suvartojimo padidėjimo daug prisidėjo ir JAV geležinkelų dyzelizacija. (1951 m. per pirmus devynis

lietuvių visuomenei žinomi as-mens, kurie išpildys specialią anketą. Dėl adrešų pasikeitimų ne visi pasiekti, bet prašome dėl anketų parašyti ir leidyklą — „Z. L.“ — 9204 S. Brod-way, Los Angeles 3, Calif.

mėnesius iš 1865 naujų ioko-motyvų visi, išskyrus 16, buvo dyzeliniai. Gale rugsėjo beveik 99 proc. visų JAV lokomotyvų buvo dyzeliniai. Skaičius aly-vinių krosnių namų apšildy-mui žymiai pakilo ir siekia 5.700.000).

Ryšium su aliejaus suvartoji-mo sparčiu padidėjimu, alyvos pramonė 1951 m. iškasė 44.500 naujų šulinių — 1200 dau-giau negu 1950 m. Tačiau 16.000 jų nedavė alyvos. 1951 m. pradžioje alyvos atsarga JAV siekė 29,5 milijonų statinių.

GREIT RAŠANTI MAŠINĖLĖ

Potter Instrument Bendrovė pagamino rašomąją mašinėlę, kuri išmuša 24.000 ženklų per minutę. Ženklaai atspaudžiami ant paprasto popierio, susukto rutuliu. Naudojamas standarti-nės mašinėlės kaspinas. Ji turi 47 įvairių šenklių, apimančių vi-są abėcėlę, skaitlines ir kitus specialiųjų ženklus. Svarbiau-sią tos mašinėlės dalį sudaro gana kompliktuotas elektronis-nis nuosekliai — lygiagretus signalų sukaupimo mecha-nizmas. Jis priima signalus nu-statyto pulsavimo pavidale iš išorinio šaltinio, kaip pav. skai-čiavimo mašinos magnetinės juostos, išmuštos skylutėmis kortelės ir tt. Signalai sukaupiami ir perduodami pakaitomis per 80 porų laidų ir rašomosios mašinėlės relių sistemą. To-kiu būdu atspausdinama iš kar-to viena eilutė, sudaryta iš 80 ženklų, ir tas sudaro vieną cik-lą. Raidės yra 8 colių disko briaunoje. Šis diskas sukasi ho-rizontaleje plokštumoje 5 aps.-sek. greičiau. 80 plaktukų, esančių lanku aplink disko briauną, yra paveikiami atitin-kamu momentu elektromecha-niniu būdu ir prispaudžia po-pierį prie atitinkamos disko rai-dės, atspausdindami ją ant po-pierio. Visi judesiai yra sin-chronizuoti. Todėl plaktukas su-duoda per nustatytą raidę ant greit besisukančio disko tiksliai tuo momentu, kai ta rai-dė yra priešais plaktuką. Po kiekvienos eilutės atspausdini-mo popieris pajuda statmenai disko plokštumai. Foto elekt-rinių pulsavimų generatorius, esąs ant disko ašies, paveikia-mas diske patalpintų ženklų ir atpalaiduoja elektroninių signa-lų paveiktus plaktukus, grąžin-damas juos į pirmąją padėtį ir paruošdamas sekančiam cik-

DOMAS BUČINSKAS

GENERALINIS APDRAUDEJAS

Lietuvis, apdraudimo atstovas, kuris atlieka visų rūšių apdraudimus, geriausiomis sąlygomis.

Skambinkite telefonu arba užeikite:

Kasdien: Antradieniais ir ketvirta-dieniais nuo 8 iki 10 vak.
Nuo 9 ryto iki 7 vak. 3664 St. Famille St.
Tel. Fa 6844 Tel. HA 6708 Montreal, Que.

AMERIKOJE „NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ“ GALIMA GAUTI:

J. Sodaitis, „Gabijs“, 340 Union A., Brooklyn, N. Y.
J. Karvelis, 4434 S. Fairfield Ave., Chicago 32, Ill.
Knygynas „Nemunas“, 3143, So Halsted St., Chicago, VI. Pauza, „Neringa“, 1906--25th St., Detroit 16, Mich.
D. Krause, 3466 So. Holsted St., Chicago 9, Ill.
J. Bajorinas, 3100 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
J. Giedraitis, 3301 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

ZURNALAI, naujausi BELETRISTIKOS LEIDINIAI ir įvairių sričių MOKSLO KNYGOS vokiečių kalba tiesiog iš Vokietijos per lietuvišką importą ir persiunti-mo firmą.

Reikalaukite mūsų kainoraščių!

A. PAULAITIS

Import - Export

23 Romsey St. Boston 25, Mass U. S. A.

BOURBONNAIS REFRIGERATION SERVICE

273 — 1 Ave., Ville Lasalle.

Tel. TR 8351.

Saldytuvų ir įvairių elektrinių motory taisymas.

ŽIEŽIRBOS

Balsas iš menkystės krautuvės.

Ben. Babrausko straipsnį, spausdintą „Drauge“ (1952. VII. 26), kuriame išreikštas suprantamas rūpestis dėl menko mūsų spaudos lygio, nekrei-pimą pakankamo dėmesio į savąją literatūrą ir rašytojus, tame pačiame dienrašty (VIII. 7) atsiliepė J. Gobis, paskleis-damas labai tipingų ir įsidėme-tinai tamsių minčių tais pat-klausimais:

„Jaunimo auklėjimas atsi-durtų chaotiškoje situacijoje, jei p. B. Babrausko pasiūly-mu, spauda imtų jaunimą vilio-ti „patraukliu meno kūrinių nagrinėjimu“, taigi garbinti-visa, kahi išeina iš poetų ir be-letristų plunksnos“.

„Menas teigiamai veikia žmogų tik tada, kai žmogus ei-na į meną su augštesniais kri-terijais negu meno dėsniui ir ne kiekvieną mėninko „vė-malą“ laiko pasigėrėjimo vertu dalyku. Ben. Babrausko straipsniai daro įspūdį, kad jis perversina grožinę literatūrą tautos auklėjimo atžvilgiu ir neturi etinių (m. p.) kri-terijų meno kūriniams vertinti“.

J. Gobis, pažįstamas skaitan-čiųjų iš jo pseudofilosofinių ra-šinių, nori pasakyti, kad tikra-sis menas jaunimui esąs nuo-

dingas, čia pat patiekdamas sa-vąjį siaurai dogmatinį litera-tūsuosio norima pasėti keistą literatūros vertinimo sėklą, kai iš literatūros kūrinio rei-ka laujama savotiškos naudos ir tūros supratimą. Atrodo, kad propagandinių tikslų, nuro-dant, kad literatūriniai kriteri-jai esą nepakankami literatū-rai vertinti. Taip samprotau-jant, literatūros kūrinių verti-nimą netrukus reikės perleisti traktorininkams ir eklekti-kams.

Popiežiškesnis už Popiežių...

„Už savo mokslą turėsime kada duoti atskaitomybę Augš-čiausiam. Kristus įsakė mums: „Jūs kalba tebūnie. taip, taip, ne, ne“. Dvilinka kal-ba — neigimu determinizmo ir jo teigimu — nesuvedžioki-mas skaitytojų, kurie už mus mažiau teturi galimybės tiesai sužinoti“.

Dr. J. Mačernis,

„Draugas“, 1952. VIII. 2, priedas.

... pasak Leono XIII: „Reikia duoti mintytojams lai-ko galvoti ir klysti...“ Tik to-kiais keliais yra įmanoma žmo-niškosios minties pažanga“...

Dr. Pr. Gaidamavičius.

„Draugas“, ten pat.

Laiškai Redakcijai

Maloniai prašome p. „NL“ dė salę ir užprašę pamaldas Red. patalpinti šį laišką liečian-tį K. Zukausko korespondenci-ją iš Wellando, tilpusią 1952 m. rugp. 6 d. Nr. 31(277) Tamstos vedamam savaitraš-tyje.

P. Zukauskas savo korespon-dencijoje, atsakydamas Well-ando LOKtui į jo pareikšimą Wellando lietuvių žiniai, tilpu-sį NL Nr. 29, įrodinėja, kad pareiškimas, kuris ALOK na-rių buvo vienbalsiai priimtas (neišskiriant ir KLTS Wellan-do sk. atstovo) ALOK posėdyje, yra neteisingas.

P. Zukauskas giriasi, kad KLTS Wellando skyriaus val-dyba balandžio mėn. nutarė su-ruošti ištremtųjų į Sibirą pa-minėjimą ir tam reikalui nusam-

lui. Ši mašinėlė turės plaktukų pritaikymą ypač susisiekinė, kur ją bus galima rašyti tie-siog iš specialaus telegrafo kas-pino. (TŽ).

Nukelta į 6 pusl.

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

MONTREALIS 2836 Allard Tr.1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaus tus nuo lietaus uždedami jiems „Drex“, kad neper-leistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiau-sios rūšies karpetus ir fo-telius (Chesterfields), gar-dinus lengvus ir sunkius. Sutausome rūbus (iširi-mus), išiuваме sagas ir pan. Kiekvieną orderį pa-imame iš namų ir pristato-me į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti: TR 1135, galima šaukti lietuviškai.

Lietuviai savininkai:

J. Matulaitis,
J. Kriaučiūnas,
A. Majauskas.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERIJA
DIDŽIAUSIA IR TURTINGIAUSIA LIETUVIŲ
FRATERNAL ORGANIZACIJA
Įkurta 1886 metais

TURTAS VIRŠIJA \$ 2.430.359,00

Kuopos įvairiuose Jungt. Valstybių ir aKnados Mies-tuose. Gyvybės apdrauda nariams nuo \$ 100,00 iki \$ 5.000,00. Nariais priimami abiejų lyčių lietuviai nuo gimimo dienos iki 60 metų

Nariai gauna savaitraštį „Tėvynė“ nemokamai. Iš Susivienijimo Labdarybės Fondų šelpiami nelaimių ištikti nariai ir remiami lietuvių kultūriniai reikalai. Visi kviečiami tapti šios broliškos organizacijos nariais. Smulkesnių paaiškinimų klauskite vietinėje SLA ku-poje, ar rašykite į centrinę raštinę tokiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA.
307 West 30th Street New York 1, N. Y.

AUDŽIU TAUTINIUS RŪBUS,

juostas, pagalvėles, staltiesėles, užuolaidas ir kt. Neaukštos kainos.
288—6th Ave. Ville La Salle.
Ald. Bobėnaitė-Puniškienė.

Lietuviška moterų kirpykla

DARO ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPA-LAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.

Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon).
2521 CENTRE St., Montreal. Filtroy 3292.

LAIŠKAI REDAKCIJAI...

Atkelta iš 5 puslapio.

tautos tregedijos — trėminų data, kuris savo rašte pažymėjo 1940 m. birželio mėn., be to aukščiau minėtas raštas iš ant raštes atrodė turėjo, patekti į Montrealio centrinių LOK).

Wellando ALOK-tas, dirbamas daugiau kaip dvejus metus, nebuvo praleidęs nė vienos lietuvių tautai paminėtinio dienos, nesurošęs tam reikalui įviešo minėjimo. Ir šiais metais liūdnyų birželio dienų paminėjimas nebūtų buvęs apilenktas. Balandžio mėn. 16 d. ALOK-tas gavęs anksčiau paminėtą KLTS Wellando sk. Valdybos raštą, savo posėdyje balandžio 19 d. nutarė KLTS Wellando sk. Valdybai atsakyti sekančiai:

„Pranešame, kad Wellando Apyl. ALOK-tas (kuris atstovauja visus apyl. lietuvių) renkia š. m. birželio mėn. 15 d. (sekmadienį) 1941 m. birželio mėn. 13—14 d. minėjimą, pradedant šv. Mišiomis už žuvusių partizanus ir išvežtuosius į Sibirą, po to, tai dienai pritaikytą paskaitą ir meninę dalį.

Iš Tamstų rašto suprantama, kad KLTS Wellando sk. valdyba ruošia tą pačią dieną ir toje pačioje vietoje Ant. Smetonos vardadienį. Apgailestaujame, kad tas minėjimas sutampa su didžiąją mūsų Tautai liudisio diena, kada ji neteko apie 60.000 savo sūnų ir dukrų. (Nuo paminėjimo išvežtųjų 1940 reikėtų susilaikyti, nes kiek yra žinoma tais metais masinių vežimų nebuvo girdėti).

Išvadoje, siūlome Tamstoms prisidėti prie B-ės ruošiamo minėjimo ir rasti bendrą kelią, bendruose lietuviškuose reikaluose, kas būtų sveikintina iš KLTS Wellando sk. pusės.

Esant netikėtam ir gan keistam sutapimui išvežtųjų minėjimo reikalu, prašome skubiai pranešti Apyl. LOK-tui, Tamstų sk. galutinį nusistatymą minėjimo reikalui.

LOK Pirmininkas (pas) J. G. Skaistys.

Sekretorius (pas) B. Simonaitis.

Kaip paaiškėjo iš aukščiau duotų raštų ALOK ir KLTS Wellando sk. (vienos vienos, kitos kitos) minėjimas buvo numatę ruošti tuo pačiu laiku ir toje pačioje vietoje. Į savo posėdį gegužės 11 d. ALOK rado reikalą kviesti ir KLTS Wellando sk. atstovus (iš kurių vienas buvo p. Žukauskas). Po sėdyje nutarta, kad minėjimą ruošia ALOK ir tuo pačiu KLTS atstovai atsakė nuo ruošimo vardadienio minėjimo ir sutiko su LOK numatyta minėjimo rengimo tvarka. Paskaitininku, įteigū jis kalbės tik iš tremtųjų reikalų, kviesti KLTS Wellando sk. numatyta asmenį. Meninės dalies išpildymui nutarta pasinaudoti KLTS Wellando sk. kviesta (tiksliau sakant kalbėta) menininku grupe. Paskaitininko kelionės ir kitas išlaidas, neviršijančias 15.00, nutarta padengti iš ALOK kasos.

P. Žukauskas jaudinasi, kad skelbimuose dėl minėjimo nebuvo parašyta, ką atliko KLTS Wellando sk. minėjimo reikalui, iš to paaiškėja, kad p. Žukauskas nesupranta ALOK sąvokos.

KLTS Wellando sk. atstovai, aukščiau minėtam gegužės m. 11 d. posėdyje pažadėjo prisijungti nuolatinį atstovą ALOK-tą. 1952 m. gegužės 29 d. gautas KLTS Wellando sk. valdybos įgaliojimas jų nuolatiniam atstovui ALOK-tui. Iš to paaiškėja, kad ruošiant birželio 13—14 d. minėjimą, KLTS Wellando sk. turėjo savo nuolatinį atstovą ALOK-tą, todėl minėjimo skelbimuose nebuvo reikalo išvardinti, kurią organizaciją atstovauja atstovas arli-pranešti Apyl. LOK-tui, Tamstų sk. galutinį nusistatymą minėjimo reikalui.

Toliau p. Žukauskas rašo: „Taip pat buvo sutikta su pa-

SVARBU VISIEMS, BUVUSIEMS POLITINIAMS...

Atkelta iš 3 pusl.

pjūčio m. 21—22 dd. Flossenborge, buvo priimtas sekantis nutarimas: „Kadangi keičiantis politinėms sąlygoms plėsimus Sąjungos apimtis ir apimtis politinius kalinius bei nukentėjusius nuo bolševikų, suvažiavimas leidžia valdybai, esant reikalui, perrdeguoti Sąjungos pavadinimą, išbraukiant žodį „Antinacinės“.

Šiuo metu, kada prieš Sovietų Sąjungos imperialistinius siekimus ir prieš jos varomą tautų žudymą jau galima viešai kovoti, LARbpk Sąjungos Centro Valdyba įgyvendina Flossenborge suvažiavimo nutarimą ir skelbia, kad nuo 1952 metų rugsėjo mėn. 1 dienos LARbpk Sąjunga apima visus bolševikų ir nacių kalinėjimuose kėntėjusius lietuvių ir vadinasi „Lietuvos Rezistencijos Buvusių Politinių Kalinių Sąjunga“.

Sąjungos Centro Valdyba, norėdama sutikrinti visų savo

siūlymu išleisti į minėjimą ALOK atstovus minėjimo atidarymui ir uždarymui. Tai tokiu būdu ir KLTS Wellando sk. valdyba ruošiamą minėjimą, gavo įkelti koją ALOK-tas. Wellando ALOK-as mano atvirksčiai, kad KLTS Wellando sk. pirmą kartą per savo atstovą ALOK-tą gavo įkelti koją į minėjimo rengimą ir programos tvarkymą.

Toliau p. Žukauskas pažymi: „Pažymėtina, kad į minėjimą p. ALOK-to pirmininkas, nesiteikė net kojos įkelti, o taip vadinamam minėjimo atidarymui pasakė p. K. Stankevičius, kuris atvykęs apie 10 minučių prieš prasidedant pamaldomis, apipylė mane klausimais: „Ar yra paskaitininkas? Kas jis toks? Kokia meninė dalis? Ar turi paruošę programą, jei turi, tai duok man, nes aš užėjęs minėjimą atidaryti nežinosiu ką pasakyti“.

Į tai atsakoma: Bendruomenė suorganizuota demokratiškai pagrindais ir ALOK nariai yra lygūs, nežūrint, kokias pareigas jie traukė ALOK-tui. Minėjimuose ar panašiuose susirinkimuose negalint dalyvauti pirmininkui, jį gali atidaryti kuris ALK-to narys. Taip ir šiuo atveju ALOK-to posėdžio birželio 8 d. (kuriam dalyvavo ir p. Žukauskas kaip pilnateisio KLTS Wellando sk. įgaliojantis ALOK-tą atstovas) komitetas, o ne pirmininkas, pavedė, o ne paskyrė, ALOK-to vice-pirmininkui p. K. Stankevičiui minimą minėjimą pravesti.

Kad p. Stankevičius klausė paskaitininko pavardės ir teiravosi apie meninę minėjimo dalį p. Žukauskui nereikėtų stebėtis, jei jis bent kiek supranta, ką turi turėti minėjimą atidaręs asmuo. Dėl to turi būti pakaltintas, KLTS Wellando sk. atstovas, kuriam ALOK-tą posėdyje gegužės 11 d., pasiskirstant pareigomis, buvo pavesta pasirūpinti paskaitininku ir meninės dalies užpildytojų pakvietimu ir kuris turėjo apie tai p. Stankevičiui pranešti.

P. Žukauskas didžiuojasi, kad visos išlaidos, susijusios su minėjimo ruošimu, padengtos iš KLTS Wellando sk. kasos. Kaip buvo minėta, posėdyje, įvykusiam š. m. gegužės 11 d. ALOK-to buvo nutarta paskirti iš kasos 15.00 dol. su ma paskaitininko išlaidoms padengti, o meninės dalies išpildymas KLTS Wellando sk. atsoto pareiškimu minėtam posė-

narių adresus, prašo taip bolševikų, taip nacių okupacijos metais dėl Lietuvos laisvės kalinčius lietuvių pranešti savo adresus.

Ten, kur yra bent 5 lietuvių, būvę palitiniai kaliniai, prašomi steigti LRBPK Sąjungos skyrius, išrinkti skyriaus valdybą, kurios sąstatą prašome pranešti Sąjungos Centro Valdybai sekančiu adresu: Rev. V. Piktura, 213 So 4-th st. Brooklyn 11, N. Y.

Ta pačia proga Sąjungos Centro Valdyba sveikina visus bendros kovos bei kančios brolius ir linki ko greičiausiai persiorganizuoti į vieną galingą ir kovingą vienietą.

LRBPK Sąjungos Centro Valdyba: Kun. Vytautas Piktura, Vaclovas Alksninis, Juozas Kojelis, Kun. Jurgis Paransevičius, Povilas Žickus, Jonas Rimašauskas.

P. S. Centro Valdyba prašo visų lietuviškųjų laikraščių, išinančių už JAV ribų, šį atsišaukimą persispausdinti.

dyje, jokių išlaidų nebuvo reikalingas. Todėl tam tikslui pinigai nebuvo numatyti. Išlaidos parapijos klebonui už pamaldas ir St. Mary's bažnyčios klebonui už salę ALOK-tas tame pačiam posėdyje pasiūlė padengti, bet atstovaujantis KLTS Wellando sk. p. Žukauskas nuo to atsisakė. Menininkams pietūs nebuvo numatyti, ir jei juos KLTS Wellando sk. vaišino, tai darė grynai savo iniciatyva ir savo lėšomis, apie ką ALOK-tui visai nėra žinoma. Nėra patiekto ir sąskaitos susijusios su paskaitininko kelione ir pietumis, kas buvo numatyta LOK posėdyje. Čia vėl reikia pakaltinti KLTS Wellando sk. atstovą, kad nežino, kur patiekti sąskaitas.

Yra labai negražu, kad p. Žukauskas žmones, dirbančius visuomeninį darbą, vadina ALOK-to ponais ir kalba apie laurus, kuriuos taip norėjo įsigyti KLTS Wellando sk. Gal p. Žukauskas skaito pasididžiavimu ir tai, kad po minėjimo, skirto Wellando ir apylinkės lietuviams prisiminti tą baisią padėtį, kuri ištiko Lietuvą 1941 metų birželį, suruošė KLTS Wellando sk. valdybos gegužinę-pikniką, ko nepadarė jokia kita organizacija Kanadoje, išskyrus „Liudies Balso“ garbintojus.

Mūsų šiame laiške daug kartų minima p. Žukausko pavardė todėl, kad jis nors kalba organizacijos vardu, pasirašinėja kaip privatus asmuo.

Šiame laiške pacituotus raštus ir paminėtus ALOK-to posėdžių nutarimus protokoluose galima patikrinti Wellando ALOK-te. Ši vieša laiška Wellando ALOK-tas laiko minėtų reikalų galutinį atsakymą ir daugiau ir polemiką su privačiais asmenimis nesileis, nes tai būtų bereikalingas skaitytųjų varginimas ir spaudos puslapių naudojimas.

Už šio laiško atspausdinimą Wellando ALOK-tas Gerb. p. NL Redaktoriui nuoširdžiai dėkoja.

P. S. Šis laiškas Wellando ALOK-to posėdyje š. m. rugpjūčio mėn. 9 d., protokol. Nr. 36, priimtas visų komiteto narių vienbalsiai. (Neišskiriant nei KLTS-gos Wellando sk. atstovo).

Wellando ALOK-tas. 1952. VIII. 9 d.

Jono LADYGOS baldų studijoje „ARTIS“

priimami užsakymai ir patalymai sofų, fotelių (chesterfields). „St. Louis Textiles“ medžiagų ir baldų atstovybė fabriko kainomis.

Biuras St. Denis 1251, (prie St. Cathenre). Specialiai lietuviams šeštadieniais iki pietų.
Telef.: TAlon 3345.

Veda sktn. inž. J. Bulota.

LIETUVIAI SKAUTŲ KONFERENCIJOJE ROMOJE.

Birželio 5—9 dd. buvo kantišiniame miestelyje gausu talikų skautų vadų tarptautinė konferencija, kurioje dalyvavo per 70 atstovų iš viso pasaulio 9 d. Konferencijos dalyviai išklaušė išpūdingų šv. Mišų Domitilės katakombose. Tadien, po užbaigiamųjų sesijų, konferencija buvo uždaryta.

Daugumas delegacijų komon suvažiavo dar prieš konferencijos pradžią, kad daugiau pažintų Romos įžymybes. Konferenciją atidarė Italijos Skautų S-gos vyr. sktn. Osvaldo Monase. Vyriausiu kalbėtoju buvo pakviestas J. E. Vysk. Urbani — Italijos Katalikų Akcijos vyr. kapelionas. Pirmoji diena užbaigta bendra visų konferencijos dalyvių vakariene.

Kitą dieną visos delegacijos išklaušė šv. Mišių šv. Petro bazilikoje. Po pusryčių Kolombo viešbutyje, visi konferencijos dalyviai buvo Vatikanų rūmuose priimti šv. Tėvo specialioje audiencijoje. Popiežius Pijus XII konferencijos dalyviams prancūziškai pasakė kalbą, kurioje itin gražiai įvertino skautybės sąjūdį. Kurį laiką pakalbėjęs su delegacijomis, šv. Tėvas užbaigė audienciją Apštališkuoju Palaiminimu.

Be darbščių konferencijos sesijų buvo skirta viena diena Šventojo Miesto ir apylinkių paminklams aplankyti. Konferencijos dalyviai aplankė Tivoli — garsiąją Romos vasarvietę nuo 380 m. prieš Kristaus gimimą, Villa Gregoriana ir di ko atkaklumo ir nenuilstamų džių požeminių krioklių, Sirenų ir pastangų buvo gautas leidimas Neptuno grotus, Vestos ir Si-dalyvauti šioje konferencijoje bilės šventyklas bei naująją ka Lietuvos skautų atstovams. O tedar. Vieną vakarą užtrukę sykį j on patekė, mūsiškiai mota Subiaco — Vakaru Euro-kėjo tinkamai prabilti apie Lie pos vienuolynų lopšyje. Tame tuvą ir Jos skautiją.

DR. ALEKSAS VALADKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1081 Bloor St. W. — Toronto

(tarp Dufferin ir Dovercourt)

priima ligonius ir gimdyves šokiadieniais nuo 2 — 4

pp. ir 6,30—8 vv. arba pagal susitarimą tel. ME 2933

VIKTUTĖ BUGAILIŠKAITE

1280 King E., Hamilton, Ont.

AYRAINS BEAUTY SALON

DARO PUSMETINES IR ĮVAIRIAS TRUMPALAIKES SUKUOSENAS, DAŽO IR KERPA PLAIKUS. KIEKVIENAS DARBAS YRA GARANTUOJAMAS. TELEFONAS: 4—3566.

PRITYRĘS KVALIFIKUOTAS LIETUVIS LAIKRODININKAS

STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes. Garantuotas darbas, prieinamos kainos. Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 valandos vakaro.

391 ST. CATHARINE ST. W. MONTREAL.

CAPITOL FURNITURE CO.,

Penki aukštai baldų PHILIPS ir kt. firmų radio aparatų ir elektrinių reikmenų. Visi kiti jūsų namų reikmenys Lengvos mokėjimo sąlygos — žemiausios kainos. Mūsų prekybos vedėjas Mr. J. J. RUSSELL kalba lietuviškai ir yra krautuvėje kasdien.
TEL.: LA 8621.

LIETUVIS LAIKRODININKAS

ŽUKAS ANTANAS

Tel. TR 4321 1434 Rolland Ave., Verdun.

Kreiptis vakarais po 6,30 val.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVEJAS

Kostiumus ir paltus siuvu pagal naujausias madas. Turiu didelį pasirinkimą įvairių anglišų ir vietinių medžiagų. Visus darbus atlieku pigiai, skoningai ir punktualiai.

E. D. KONDRATAS.

1113 A Dundas St. W. (netoli Ossington). Toronto.

Tel. LL 9626.

LIETUVIŠKA

Mėsos krautuvė

Sav. J. ir K. Guzevičiai.

Tel. DO 5817

2379 Rosemount Blvd., Montreal.

Dr. DORA GORDON

Dantų gydytoja

Kalba lietuviškai

Tel.: WALnut 9773

4914 Decarie Blvd., Montrel.

DIDELIO PATYRIMO VALYMAS - TAISYMAS

DE LUXE CLEANERS

Paėmimas ir pristatymas dieną ir vakarais.

Sav. P. Rutkausko Tel.: NE 5-0303; 143 — 8 Lachine.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį metų praktikavęs didelėse ligoninėse ir klinikose Europoje ir Amerikoje.

VIDAUS LIGŲ, AKUŠERIJOS IR VENERINIŲ LIGŲ SPECIALISTAS.

3537 PARK AVE. Montreal. Tel. HA 7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

BELLAZZI - LAMY, INC

TR 5151 7679 George St., Ville Lasalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.

Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

SOTUS ALKANAM PADEK

AID OVERSEAS, INC., 3133 S. HALSTED ST. CHICAGO 8, U. S. A.

Bendrovė siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristatymas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių.

Siuntinys Nr. 6 Reikalaukite pilno siunt. sąrašo. Pilnas draudimas.

A. 10 sv. cukr. — \$ 2.60 1 sv. šokolado

B. 20 sv. cukr. — \$ 4.70 3 sv. gr. kiauul. taukų

Siuntinys Nr. 7 1 sv. šokolado

A. 10 sv. kv. miltų \$2.50 1 sv. kavos

B. 20 sv. kv. miltų \$3.90 1 sv. kavos

E. 9 sv. kiauul. t. \$ 5.25 Siunt. Nr. 12 — \$ 6.40

Siunt. Nr. 11 — \$ 6.50 2 sv. rūkytų lašinių

5 sv. cukraus 2 sv. kiauul. taukų

1 sv. deg. kavos

1 sv. deg. kavos

Siunt. Nr. 19 — \$ 9.95

4 sv. rūk. lašinių

2 sv. kiauulinių taukų

2 sv. margarino

2 sv. marmelado

1 sv. deg. kavos

1 sv. šokolado

2 sv. kakavos

4 1/2 sv. cukraus

2 gab. tualet. muilo

Siunt. Nr. 22 — \$ 5.50

3 sv. gr. kiauul. taukų

3 sv. rūkytų lašinių

3 sv. cukraus

1 sv. šokolado

HAMILTON PRIESPAKUTINE

GEGUŽINĖ.

Rugpjūčio m. 31 d., sekmadienį, prie Medad ežero, p. Narušio ūky.

Linksmą muziką, turtingas bufetas, įvairi programa, sporto laiveliai ir jojimui arkliai.

Laukiama daug svečių iš visos Kanados ir Amerikos. Važiuoti: iš Hamiltono keliu Nr. 5, pravažiuojus Waterdown miestelį, pro piriną AB benzino stotį sukti į kairę (nuo Toronto čia sukti į dešinę), toliau — lietuviški ženklai. Autobusai iš Hamiltono išeis nuo Italų bažnyčios (Barthol-James Str. kampo) 1 ir 3 v. p. p. Hamiltono Liet. B-nės Valdyba.

HAMILTON

APVOGĖ KINO SAVININKĄ.

Gerai pažįstamas Val d'Oros vagys iki šiol nėra suimti. Lietuviams — Jonas Didžiokas (John Dydzak), netoli Hamiltono turi įsigijęs vasaros kiną, mas leidimo lengvosios mašinos vairavimui, Birch g-vėje suvažinėjo 9 m. mergaitę.

Ankstų rugpjūčio 5 d. rytą, — Padėkos laiškas „The Hamilton Spectator“ redakcijai, gyvenamojo namo duris ir grą apie kenčiančią Lietuvą, buvo sindami pistoletais, privertė patalpintas šiame angli laikraščių Joną Didžioką atidaryti seifą tyje ir vėl š. m. rugpjūčio m. iš kurio paėmė apie 5.000 dol. 9 d. Abu jie yra iš USA — Ga Vedamas tardymas, tačiau ry ir Philadelphia. Kbr.

DANUTĖ STRAZDAITĖ

321 Oakwood Ave., Toronto, 10.

GORDON'S BEAUTY SALON

Daro pusmetines ir įvairias vienkartinės šukuosenas, dažo ir kerpa plaukus. Kiekvieną dieną (išskyrus sekmadienius) galima susisiekti telefonu: OR 8081.

VIEŠIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAIDOTUVIŲ

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJŲ VISADA PASIRUOŠES PADĖTI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0594

Rūta

LIETUVIŠKA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ
JŲSŲ PATARNAVIMUI.
PRAŠOME APLANKYTI.

7730 Broadway St. (kampas 8 Ave.).

Ville Lasalle.

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

Duodame ir kreditan

PARAMOUNT JEWELLERS

363 ST. CATHERINE ST. W. netoli Bleury HA 0888

78 SAVAITĖS ISSIMOKEJIMUI

be nuošimčių

Plačiai išgarsinti laikrodžiai
■ CYMA ■ LONGINES
■ BULOVA ■ OMEGA

Šviesiai melsvi deimantai
Mokame aukščiausias kainas
už seną auksą ir deimantus.

EKSPERTŲ GARANTUOTAS LAIKRODŽIŲ TAISYMAS

7582A, Rue Edouard, Ville Lasalle TR. 7412.

SUPERIOR REAL ESTATE Co.

Gerard Cool 4337 Verdun J. Alcide Blais, 29—4ieme Ave., Verdun. YO 3323. Ave nue, Ville Lasalle. TR. 7849.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

E.D.BELANGER & SONS

15 METŲ JŲSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259 — 3 Ave., Ville Lasalle. TR 4588.

MŪSŲ SPORTAS

OLIMPINIAI ŽAIDIMAI.

(Tęsinys)

Nors visas pasaulis žino, rutulio stūmimas — P. O. Brien — USA — 57 p. 1,14 in. (Olimp. rekordas). Ieties metimas — Cy Young — USA — 242 p. 0,79 in. (Olimp. rekordas). Šuolis į tolį — J. Biffle — USA — 24 p. 10,3 in. Diskas — S. Innes — USA — 180 p. 6,85 m. (Olimp. rek.) Kūjis — J. Szermak — Vengrija — 197 p. 11,67 in. (Pasaulinis rekordas) Trišuolis — A. Da Silva — Brazilija — 53 p. 2,59 in. (Pasaul. rek.) Dešimtkovė — B. Mathias — USA — 7,8887 taškai (Pas. rekordas).

Ši kartą, paduosime Helsinkio olimpiados techniškas pasėkmes, lengvoje atletikoje:

Vyrai.

100 m. L. Remigino USA — 10,4 sek.

200 m. A. Stanfield USA — 20,7 sek. (Sulygintas Olimp. rekordas)

400 m. G. Rhoden Jamaika — 45,9 sek. (olimp. rekord.)

800 m. M. Whitfield USA — 7,49,2 se.

110 m su kliūtim H. Dillard USA 13,7 sek. (Olimp. rekordas)

1500 m J. Barthel Luxemb. 3; 45,2 sek. (Olp. rek.)

5000 m E. Zatopek Čekosl. 14; 06 sek. (Olip. rek.)

10.000 m E. Zatopek Čekosl. 27; 17 sek. (Olimp. rek.)

Marathonas E. Zatopek Čekosl. 2 val. 23 min. 03 sek. (Olimp. rekordas)

100X4 estafetė USA 40,4 sek.

400X4 estafetė Jamaika 3. 03,9 sek. (Pasaul. rekordas)

3.000 su kliūtimis Aschenfelder USA 8; 45,4 sek. (Olimp. pinis rekordas)

10 km ėjimas J. Mikaelson Šve dija 45; 02,8 sek.

50 km ėjimas G. Bondoni Itali ja 4 val. 28 min. 7,8 sek. (Pasė rekordas)

Šuolis į aukštį — W. Davis — USA — 6 pėdos 8,32 in. (Olimp. rekordas)

Šuolis su kartimi — R. Richards — USA — 14 pėdų,

Moterys.

100 m — m. Jackson, Australija — 11,5 sek.

200 m. — M. Jackson Australija — 23,7 sek.

80 m. su kliūtim — S. Strichland, Australija — 10,9 sek.

100X4 estafetė — USA, Australija — 0, 45,9 sek. (Pas. rekordas).

Rutulys — G. Zybina — Sov. Saj. — 50 p. 2,58 in (Pas. rekordas)

Ietis — D. Zatopek — Čekosl. — 165 p. 7,05 in. (Olimp. rekordas)

Šuolis į aukštį — E. Brand — P. Afrika — 5 p. 5 3/4 in.

Šuolis į tolį — ii. Williams — N. Zelandija — 20 p. 5,66 in. (Olimp. rekordas).

Diskas — N. Romaškova — Sov. Saj. — 168 p. 8 1/2 in. (Olimp. rekordas).

Sunkumų kilnojimai:

Plunksnos svoris Rafael Cimisin — Sov. Saj.

Gaidžio svoris — Ivan Ododov — Sov. Saj.

Lengv. svoris T.Konno—USA.

Pusvid. sv. P. George — USA.

Vidutinis sv. F. Lomakin — Sov. Saj.

Pussunk. sv. N. Šemanskis — USA.

Sunkaus sv. J. Davis — USA.

Atstovavimas įstaigose, patvirtinti dokumentų vertimai ir nuorašai, kalbinė pagalba turto sandėriuose, teismuose, mokesčių, imigracijos, vizų ir kiti reikalai

Jonas Žmuidzinis

Paryžiaus universiteto dipl. teisininkas:
3420 Drummond, Montreal, P.Q., Canada. Tel.: PL 6580

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR
TAISAU SENUS
KAILINIUS PALTUS.
DUODU GERĄ KAILIŲ
PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU
SAŽININGAI
IR SVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS
KAIP KITUR.

7437 BLOOMFIELD,
Park Extension,
CRescent 2279.

Kreiptis po 6 val. vakaro,
šeštadieniais — visą dieną.

NELAIMĖJE NETEKSI VISKO,

bet

Alberto Norkeliūno

Agentūroje

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

už \$0.01 \$1.000.00

.01 per dieną apdraudžia Jūsų visą turtą iki \$ 1.000.

Sąžiningas patarnavimas visose draudimo srityse.

Agentūra atstovauja 8-as iš rimčiausių draudimo b-vių.

5637 Jeanne D'Arc Ave., Montreal 36, Que.

Telefonas: CL 2363

Imtynės — laisvas stilius.

Musės svoris H. Comici — Tur

kija.

Gaidžio sv. Hochači — Jap.

Plunksnos sv. Bayram — Tur

kija.

Lengvas sv. Anderberg — Šve

dija.

Pusvid. sv. Smith — USA.

Vid. sv. D. Cimakuridze —

Sov. Saj.

Pussunk. sv. W. Palm.—Šved.

Sunkaus sv. A. Mckokishvili—

Sov. Saj.

Graikų - romėnų stilius.

Musės sv. — Gurevič — Sov.

Saj.

Gaidžio sv. —Hrolas—Vengr.

Plunksnos sv. — Pounkinė

Sov. Saj.

Lengvo sv. — Safinē — Sov.

Saj.

Pusvid. sv. — Szilvasi—Veng

rija.

Vidut. sv. — Gronberg — Šve

dija.

Pussunk. sv. — Grondhal —

Suom.

Sunkaus sv. — Kotkas — Sov.

Saj. (buv. Estijos meiste-

ris).

Boksas.

Musės sv. —N. Brooks—USA.

Gaidžio sv. — P. Hamalainen

— Suomija.

Plunksnos sv. —J. Zachara —

Čekosllovakija.

Lengvo sv. — Z. Chychke —

Lenkija.

Pusv. sv. — D. Papp. — Ven-

grija.

Vidut. sv. — Patterson — U

SA.

Pussunk. sv. N. Lee — USA.

Sunkaus sv. — Sanders — U

SA.

Krepšinį laimėjo USA rink-

tinė, futbolą — Vengrija, lau-

ko rutulį — Indija.

Ir taip praėjo dvi savaitės

Helsinkyje, taikos ir sporto

ženkle. Ir vėl ištuštėjo aikš-

tės, vėl užiešo Olimpinis auks-

ras 4 metams, kada ji vėl už-

degs jau Australijoje, Melbour-

no mieste.

Kas žino, gal ir mūsų trispal-

vės 1956 m. Olimpiadoje plėve-

suos kitų tautų tarpe? Juk po-

litiniai įvykiai keičiasi kas va-

landą! Kbr.

Red. past. Praėjusį kartą mū-

sų bendradarbio Kbr. straips-

nio įžanga buvo sutrumpinta,

nes kito bendradarbio buvo pa-

tiekta dar prieš tai.

PADĖKOS

Mieliems, kun. Rudzinskui ir p. P. Januška maloniai padėjusiems man susirasti darbą ir įsikurti Windsore,— reiškiu nuoširdžią padėką.

J. Sinkevičius.

Windsor, Ont.

* * *

Mūsų mieliems prieteliams pp. Palujanskams, skolinusiems mums pinigų namus per kant ir visiems prisidėjusiems darbais, globa bei patarimais tame reikale tariame nuoširdų ačiū.

Navasaičių šeima.

St. Catharines, Ont.

* * *

Būdamas Toronte pas ponus Karpavičius, viešėdamas, patyriau didelį draugingumą. Širdingai dėkoju ponams Karpavičiams už tokį malonų priėmimą. Ypač labai dėkingas ponai Karpavičienei už skanius valgius, kuriais mane vaišino.

Dar syki sakau ačiū labai.

V. Sibulis.

— Daugkartinio Vokietijos futbolo meisterio komandoje Schalke 04 šiuo metu žaidžia futbolininkas pavarde Vilinio-vius. Hamiltonienis — Kbr. didžiausią vokiečių sporto laikraštį „Sport Magazin“ užklausė, ar tai yra buv. Lietuvos rinktinės žaidėjas — Vilimavičius. Gautame atsakyme, laikraščio puslapyje, pranešama, kad minimas žaidėjas yra gimęs Vokietijoje. Jeigu jis ir būtų lietuvių kilmės, Lietuvos rinktinėje žaisti negalėtų, kadangi klausiamas asmuo yra gimęs 1927 m. Turimomis žiniomis, Lietuvos rinktinės žaidėjas šiuo metu yra 42 m. amžiaus. I r tikrai! Nepersienaušiai mūsų futbolo „veteranų“ teko matyti Hamiltone. Kbr.

PAJIEŠKOJIAI

— Pajieškomas Alfredas Ri bokas, panevėžietis, 1944 m., gyvenęs Kaune. Jį patį arba žinančius jo likimą prašo atsiiepti. J. Jakubauskas, 1745 Prince Rd., Windsor, Ont., Canada.

KAS SKAITO

„NEPRIKL. LIETUVA“ —

REMIA LIETUVOS

LAISVĖS KOVĄ!

TEL. FA 0209

Joe's Butchery & Grocery

1918 FRONTENAC ST. (prie Ontario St.)

(buvusi Juozo Paplausko)

SAV. JUOZAS LAURINAITIS.

Visų rūšių maisto produktai ir įvairios mėsos bei mėsos gaminiai.

Gaminame šviežias ir rūkytas lietuviškas dešras.

Taip pat prieinama kaina patarnauju sunkvežimiu.

LIUDESIO VALANDO I

KREIPKITES PAS

Laidotuvių Direktorių

C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYČIA VERDUN — WILLIBRORD AVE KAM

PE, PRIE PAT AUŠROS VARTŲ PAR. BAZNYČIOS

4500 VERDUN AVE, VERDUN. Tel. YO 3440

LIETUVIAI PAS SAVUOSIUS!

National Restaurant

LIETUVIŠKAS RESTORANAS.

SAVININKAS M. ŠUKYS.

633 Church Ave (prie Verdun Ave) arti naujosios lietuvių bažnyčios.

TEL. TR 0141

Atdara kasdien ir sekmadieniais po pamaldų.

DEMESIO

Villasaliečiams ir apylinkės lietuviams!

Ekspertas radio ir elektinių reikmenų taisyme.

Prekyba ir pataisymai.

PETE'S RADIO SERVICE

7688 Edvard St., Ville Lasalle. HE 3372

MONTREAL

MONTREALIEČIŲ ŽINIAI

Ateinantį šeštadienį, 1 val., delis ačiū; iš Hamiltono K. Montrealy, 485 Rachel St. Je Norkus ir P. Dubas, viešėję an Baptist salėje prasideda KLB Krašto Tarybos posėdžiai, kurie yra vieši. Vakare 8 val. balius su gėrimais ir užkandžiais ir šokiais, kuriems gros brolių Lapinų Lituanica. Visi prašomi dalyvauti. Įėjimas su vaišėmis 1 dol. 50 ct. Sekmadienį, rugpj. 31 d. po sėdžiai ten pat tęsis, bet po pamaldų, kurios Aušros Vartų parapijos bažnyčioje įvyks 10 v. ryto. Jeigu bus reikalingas, posėdžiai bus tęsiami ir pirmadienį. Ligšiol yra pareiškę savo su tikimą maloniai kvieisti pas save viešnagės šie tautiečiai: pp. Juškevičiai, Mališkos, Vazalins, Ratavičiai, J. Adamonai, Kardeliai, Dikiniai, Balzarai, Katilius, Jurgutis, Giriniai, Luškevičiai, Gražiai, Ladyga. Kas da rgali, malonėkite pranešti telef.: HE 7920 ir HE 0850.

PRANEŠIMAS.

Kaip jau buvo pranešta, Lietuvių Akademiniis Sambūris yra numatęs paskirti keletą stipendijų Montreale universitetuose studijuojantiems ar studijuojantiems studentams. Stipendijų skaičius priklausys nuo Montrealeo lietuviškosios visuomenės duosnumo. Visi prašomi neatsisakyti savo aukla paremti išeivijoje sunkiai siekiančius mokslo.

Norintieji gauti smulkesnių informacijų stipendijų reikalu, prašomi rašyti L. Akademiniio Sambūrio Valdybai, c. o. Petras Lukoševičius, 440 Principal Rd., Boucherville, P. Q. L. Akademiniio Sambūrio Valdyba.

STIPENDIJOMS AUKOJO:

21. Ciplijauskaitė B. 15,00,
 22. Intas J. 10,00,
 23. Lapinas Z. 5,00,
 24. Laimikis J. 5,00,
 25. Paškevičius P. 3,00,
 26. Puzaruskas M. 2,00.
- Aukas priima Iz. Dabkus, 7017 Cartier St., tel.: DO 7422. Ačiū visiems.

Liet. Akad. Sambūrio V-ba.

PASKUTINIS KLB-LOKO POSĖDIS

paskirtas šį ketvirtadienį, rugpjūčio 28 dieną 8 val. vakaro „NL“ redakcijoje. Visi nariai prašomi būtinai dalyvauti, nes tas posėdis yra baigiamasis, būtinai pilno kvoromo.

PAUKŠTYČIŲ IR SKAUCIŲ DĖMESIUI.

Rugsėjo mėn. 1 d. po pietų, esant gražiam orui, įvyks „Neringos“ skaučių tunto Paukštyčių ir skaučių iškyla. Unifor muotos sesės renkasi 1 val. po pietų A. V. bažnyčios kieme. Pasiimti pavakarius ir 2 tramvajaus bilietus. Tuntininkė.

KITĄ SEKMADIENĮ,

rugsėjo 7 d., liet. akademiniis sambūris ruošia vienos dienos iškilą į Dorion apylinkės salas. Visuomenė prašoma skaitlingai dalyvauti. Registracija vedama pas S. Naginionį, tel. GI 3153 arba darbo metu FA 3704, įmokant 2 dol. kelionės išlaidoms padengti.

Sambūrio V-ba.

LANKĖSI MONTREALY

Iš Kingstono, Ont. lankesi K. Veselka; iš Oxbow, Sask., Juozas Baniulis su žmona, viešėję pas p. Ražaną, (jie „NL“ paaukojo 5 dol., už tai jiems di

PARDUODAMAS NAMAS,

dviejų, 5-kių kambarių butų, moderniai įrengtas, su garažu ir automatine aliejaus šildymo sistema. Rūsyje įrengtas 1 kambarys.

Kaina \$ 18.000, įmokėti apie \$ 11.000. Teirautis 5059 Bourbonniere, Rosemount. Tel. TU 2892 (kalba angliskai ir prancūziskai.) 32...

REIKALINGA namų ruošai moteris. Atskiras kambarys, yra vaiko prižiūrėtoja. Tel. Ex 9993.

pas pp. Salalas, J. Dubinskas ir A. Gureckas su žmona, viešėję pas pp. Padvaiskus; iš Toron to J. Staškevičius, viešėjęs pas brolių, A. Dvairiškis, viešėjęs pas pp. Mažulaičius ir jūrininkas N. Baltrukonis savaitgalį praleido taip pat Montrealy, kur lankėsi aplipaules daugelį Europos uostų, o prieš tai ir Pietinės Afrikos. Iš Floridos Montrealy viešėjo V. ir J. Marozai pas pp. Šarkius. Daugumas jų praeitą sekmadienį lankėsi KLT Montrealeo skyriaus gegužinėje.

PASKUTINĖ GEGUŽINĖ?

Šį sekmadienį, ryšium su KLB Kr. Tarybos suvažiavimu, gegužinės nebus: ji nukeliama į rugsėjo 7 dieną, kada, galimas dalygas, bus paskutinė gegužinė — piknikas. Jeigu orai būtų geri, tai paskutinė gegužinė būtų dar rugsėjo 14 dieną.

JURŲ SKAUTŲ STOVYKLĄ.

Išnaudojant ilgą savaitgalį, šį šeštadienį, sekmadienį ir pirmadienį įvyksta Montrealeo jūrų skautų stovyklą dviejų kalnų ežero saloje, prie Vaudreuil. Kas norėtų stovyklą aplankyti sekmadienį, tarp parkančios ir salos kursuos jūrų skautų laivas.

KURĖJŲ - SAVANORIŲ SUSIRINKIMAS

Šaukiamas rugpj. 31 d. AV salėje, tuojau po pamaldų.

SIULOMAS DARBAS MOTERIMS.

Reikalingos moterys, mokančios operuoti siuvama mašina Lakeland Sportswear Inc., 400 Atlantic Ave. (8 aukštas), prie Hutchison iš Beaubien (Montreal).

RITMINĖS MANKŠTOS

ir modernaus (išraiškos) šokių kursai Montrealyje tęsiasi nuo š. m. rugsėjo mėn. 3 d. Berri gtv. 4225, įėjimas iš kiemo. Pamokos: 6 val. 30 min. — pradedančioms, 8 val. — pažengusioms.

Mokinės, taip pat ir norinčios į tuos kursus įstoti, prašomos atvykti punktualiai. Birutė Vaitkūnaitė.

IŠNUOMOJAMAS KAMBARYS

192—4th Ave, Ville Lasalle. IŠNUOMOJAMAS modernus 5 kambarių butas su centraliniu apšildymu. Baldai parduotuvimui. 2387 Belanger. Tel. DO 1206. 31...

IŠNUOMOJAMAS dvigubinis kambarys, be baldų. Gali būti ir šeima su mažu kūdikiu, su tinkanti prižiūrėti 10 mėnesių berniuką (berniuko priežiūra reikalinga tik 3 mėn., o kamb. išnuomojamas neribotam laikui). Galima bus naudotis virtuve ir šaldytuvu. 6528 Atwater, Verdun.

IŠNUOMOJAMAS kambarys (galima ir šeima su 1 mokyklinio amžiaus vaiku). 5735 Mallet St., Rosemount, Montreal.

IŠNUOMOJAMAS trijų kambarių butas, parduodama gaminė plyta ir įdiekomas kambarys. Kreiptis 1058 Riverview, Verdun, telef. HE 1517.

IŠNUOMOJAMAS kambarys 288 — 6 Ave., Ville Lasalle. PQ

IŠNUOMOJAMAS kambarys 176—8 Ave, Ville Lasalle, Tel.: TR. 6752.

IŠNUOMOJAMAS, Ville Lasalle, dvigubas kambarys, be baldų, su teise naudotis virtuve. Pageidautina vedusių pora be vaikų. Kreiptis į redakciją: George str. 7722, telef. HE 7920.

IŠNUOMOJAMAS gražus su lėtas kambarys su visais patogumais: 7881 - 2 Ave, San Michel, Rosemount. Teirautis vakarais.

NEPAPRASTAS BALIUS

Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybos pirmosios sesijos proga delegatų garbei, rugpjūčio 30 dieną, šeštadienį, 8 val. vakaro, ruošiamas BALIUS SU VAISĖMIS IR ŠOKIAIS.

Bus visokių gėrimų ir užkandžių. Šokiams gros brolių Lapinų Lituanica.

Įėjimas \$ 1,50. Už tą kiekvienas atsilankęs gaus bonką alaus ir užkandžių.

VISI lietuviai maloniai prašomi dalyvauti.

BALIAUS VIETA: 485 Rachel, St. Jean Baptist salė, esanti Rachel ir Berry gatvių kampe, pasiekama St. Denis tramvajumi. Išlipsti St. Denis ir Rachel gatvių susikryžaviame.

KLB-LOKas.

ČIKAGOS SPORTININKŲ GASTROLĖS

Rugpjūčio pabaigoje Chicago „Perkūno“ sportininkai apsilanko Toronte ir čia su vietinio sporto klubo „Vytis“ lutbolo ir krepšinio komandomis turės draugiškas rungtynes. Su įdomumu laukiamas futbolu susitikimas, kuris tarp dviejų lietuviškų komandų bus pirmas tokio pobūdžio užjūrinėje emigracijoje.

Svečiai, kurių tarpe yra eilė pasižymėjusių spertininkų, rugpjūčio m. 31 d., sekmadienį, 2 val. p. p. susitinka su vytičiais Greenwood aikštėje (aikštė pasiekama Carlton tramvajumi ir Rytus, išlipant to pačio vardo sustojime).

Vytičiai, kurie gerai laikosi savo diviziono vietinių futbolų pirmenybių priekyje, ruošiasi išstatyti pilno pajėgumo komandai.

PP. NAVIKENŲ SUKAKTUVĖS

Elena ir Juozas Navikėnai, pagal lietuvišką tradiciją, praeitą savaitę minėjo 30 metų vedybines sukaktuves, savo giminį ir artimųjų tarpe. P. Navikėnė yra Montrealeo katalikų moterų draugijos pirmininkė, o P. Navikėnas — Lietuvos kūrėjų savanorių draugijos pirmininkas. Sukaktuviniukams linkėta geros sveikatos ir ilgiausių metų.

VESTUVĖS - SUTUOKTUVĖS

Rugpjūčio 16 dieną AV bažnyčioje susituokė Valerija Zukauskaitė su hamiltoniečiu Antanu Pauliukoniu, o rugpj. 23 d. Bronius Jazokas su Gene Jakštyte. Buvo šaunios vestuvės, dalyvavo apie 200 asmenų.

GRAZIOS KRIKŠTYNOS

Ponai Bulotai praeitą šeštadienį krikštijo ketvirtąjį savo sūnų, Gilių-Utenį. Kūmais buvo p. Mališkienė ir inž. Kriaučionis. Krikštijo AV klebonas kun. J. Kubilius. Krikštytųjų proga pp. Bulotai suruošė gražias vaišes, kuriose dalyvavo būrelis artimųjų, p. Bulotienės sesutė ir p. Bulotos brolis inžinierius su žmona (Kolupailaitė) iš Čikagos, praleidę čia visą savaitę atostogų.

PRIEŠVESTUVINĖ STAIGMENA.

Elenai Salalytei, kurios vestuvės paskirtos rugsėjo 6 d., buvo suruoštas gražus mergvakaris. Dalyvavo vien moterys. Taip gi mergvakarius turėjo E. Ivaškevičiūtė ir D. Juraitytė.

SERGA TAUTIEČIAI

Villasalietė p. Valentienė susirgo ir gydoma ligoninėje. Sunkiai serga Jonas Petronis. Monika Rimkuvenienė yra susižeidusi koją.

REIKALINGA MOTERIS

ruošia nedideliame viešbutyje St. Agathe. Pageidaujama riam laikui dar pasilieka, kol kalbanti bent kiek angliskai ar vokiškai. Teirautis telef. EX 8851, kuris yra 4790 Ridgeville Ave., Apt. 3, Montreal.

Winnipeg

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Bendruomenės valdybos nuomenės atstovų pranešimas iš tarimu, Tautos šventės minėjimo Krašto tarybos atstovų suvaizavimo Montrealyje. Visi winniegiečiai lietuviai, pietų Winnipegio lietuvių klubei nežiūrint amžiaus, padėties ir bo salėje — 240 Manitoba Ave. Programoje numatyta oficialioji šiaip skaitlingai dalyvauti šiaip dalis, esant galimybei — me- me paminėjimo ir atstovų paminė ir po pertraukos, bendruomenės išklauskyme. J. J.

TORONTO

LIETUVIAI KANADOS PARODOJE.

Siemetinei parodai Toronto bufeto salė svečiams, o I aukš LOKas su p. Mankuviene patalpa vyktų tik šokiai. Tokiu būrūpino stendą, kuris yra West du ir pobūvi galėtų pilnai tilpti Annex Coliseum, antrame aukš per 500 svečių. Reikalui esant ve. Stendas kampinis, todėl dalis svečių galėtų vaizintis rūsyje, nuolatinio bufeto patalpo lankytojams matomas iš dviejų šonų. Parodai surengti LO

Kas sudarė komitetą, į kurį įėjo daugelio organizacijų atstovai ir Toronto dailininkai (Bakis, Dociai ir Valius). Komitetas visą įrengimo darbą pavedė dailininkams, kurių vadovavimas buvo dail. T. Valiaus žinioje.

Skyriui pagrindinius ekspozicinius darbus, Tamošaitienė, kuri ir dominuoja parodoje. Šaunūs puikūs audiniai, pirštinių išstatyti du kilimai. Taip pat p. Tamošaitis davė odos dirbinių. Dail. Daugvilos vienas kilimas, austas Kristaus galvos paveikslas ir viena metalo inkrustacija.

Dail. Bakis davė du keramikos darbus, P. Vainauskas iš medžio drožtų lėkščių bei balraiję. P. Cicėnas — medžio skulptūros portretinių balraiję. P. Jankaitienė audinių ir juostų. P. Veselkienė — audinių, p. Balčiūnaitės, gvy. Montrealyje, išstatytos lėšės. P. Matušis — gintaro dirbinių. Ir dau gkitų dalyvių.

Idomus, kaip ekspozicijos, lie tuvo naujakurio sodybos modelis, kurį meistriškai padarė Toronte gyvenantieji pp. Stasys Jokubauskas, Leonas Salna ir Romualdas Žagarys. Minėta modelį apipaivaldino dail. Bakis ir dail. Docienė.

Stendas ruoštas gerai ir patraukia parodos lankytoją savo meniškais dirbiniais. Parodoje visą laiką austi bei prie taut. drabužių budėti komiteto pakviesta p. Veselkienė iš Kingstone, kuri duoda lankytožams paaiškinimų. Išleistas skoningas leidinėlis, kuris dalinamas parodos lankytojams.

Parodos skyrių ruošiant dailininkams talkininkavo p. Steponaitytė, p. Veselkienė ir p. Žagarys, kuris vienas atliko medžio darbus susijusius su stendo ar skyriaus įrūšimu.

Daug lietuvių ypač iš Amerikos ir kanadiečių jau pirmąją parodos dieną mūsų skyriumi domėjosi. T.

NUPIRKTI LIETUVIŲ NAMAI.

Fondo valdyba nupirko namus, 1129 Dundas — Ossington g-vių kampe. Namai masyvus mūro, dviejų aukštų, su rūsiu ir 3 kambarių priestatu. I a. salė su scena, sėdimų vietų apie 280, II a. mažesnė salė ir 3 kambariai. Artimiausiu laiku galvojama ir II aukšte padaryti vieną didelę salę, kurioje vietos būtų per 300 asmenų. Ruošiant pobūvius čia būtų

PASVEIKINO ESTUS. Estų Tautinę Tarybą penkmetinių sukaktuvių proga sveikino Lietuvos Generalinis Konsulas Kanadoje min. V. Gylis.

PARODA — VARŽYBOS

Spalio 21—3 dienomis Place Peer bus paroda, kurioje galima išstatyti visokius rankdarbius ir meno kūrinius, iš kurių bus atrinkti ekspozitai parodai, kuri ruošinama vasario mėnesį. Informacijų teikia: National Hobbycraft Contest, 37 Isabella St., Toronto 5, Ont.

PRANEŠU MIELIEMS TAUTIEČIAMS,

kad nuo rugpj. mėn. pradžios atidarau lietuvišką siu- vykklą 1004 Dundas St. W. Toronto, Ont.

Savininkas A. BERESNEVIČIUS.

DĖMESIO!

Norintiems pirkti arba parduoti namus, krautuves, restoranus ir tt., mielai tarpininkauju. Nemokamai suteikiu įvairias informacijas, parūpinu tinkamomis sąlygomis paskolas. Mes turime namų pardavimui įvairiomis kainomis ir daugiausiai lietuvių mėgstamuose rajonuose bei g-vėse. Jūsų patarnavimui

JUOZAS KAŠKELIS
Tel.: WA 2646; WA 2647; WA 2648
R. TESLA REAL ESTATE & INSURANCE BROKER
575 Queen Str. W. (prie Bathurst str. antras aukštas)
TORONTO.

JONAS J. JUŠKAITIS

907 Dundas West, Toronto, Canada. Tel. EM. 6-4880.

Kalbinė pagalba teismuose, ištuokos, nuosavybės perdavimo ir kitose transakcijose. — Imigracijos, pilietybės, paskolų parūpinimo, civilinės metrikacijos ir kiti reikalai. — Atstovavimas įstaigose. — Dokumentų patvirtinti vertimai, nuorašai ir fotokopijos. — Visokeriopios informacijos. — Lietuvių interesus gina prityrę specialistai, studijavę Amerikos ir Europos universitetuose.

UŽEIKITE ARBA PARASYKITE MŪSŲ BIURUI.